

A U S T R A L S K É

Listy

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKE LISTY

ČÍSLO 22 ČERVEN 1993

Registered by Australia Post
Publication No NBQ - 3910 \$2.60

SATURNIN

Zdeněk Jirotko

Myslím, že jsem se už zmínil, že mám tetu jménem Kateřina. Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech. Teta Kateřina má syna. Je mu 18 let a jmenuje se Milouš. Neštěstí nechodí nikdy samo. Teta Kateřina je vdova a Milouš je sirotek, protože strýc František před deseti lety zemřel. Jistě nelituje, že to udělal. Poslouchat celý život přísloví, pořekadla a zrnka moudrosti není maličkost.

Teta Kateřina je starší paní, ale odmítá to vzít na vědomí. Strojí se jako by byla bůhvíjak mladá, nosí senzační klobouky a velmi se maluje, ačkoliv to vůbec neumí. Při chůzi zvláštním způsobem poskakuje a špulí rty. Často se stává, že některý z mužů, které teta potká, je jejím vzhledem udiven a podívá se na ni poněkud vyjeveně. Tu teta podivným způsobem zkrouží obličej, čímž hodlá naznačit, že přemáhá úsměv, a po několika krocích si tiše řekne: "To byl ale dotěrný muž!"

Potom se za ním přes rameno ohlíží, nenápadně sice, ale přece jenom tak, že ostatní chodci mají obavy, aby nenarazila do stojanu pouliční svítiny. V kavárně vykládá všem známým dámám, že ji na ulici nějaký mladý muž fixoval a že jí to bylo velmi nepříjemné. Že je si vědoma toho, že není žádná mladice, a tak ať si takový hoch najde nějaké mladé děvčátko a nekouká po ní. Ano, tak to teta vždycky říká, ale, prosím vás co je to platné? Muži po ní koukají dál.

Milouš je výrostek neobyčejně hloupý a ješitný. Teta ho rozmazuje a pořád o něm tvrdí: "Copak náš Milouš!" Tvrdí o něm, že je neobvykle nadaný a že se tomu všichni diví. Kdo se tomu vlastně diví, jsem nikdy nezjistil. Jednou mi teta říkala, že Miloušovo nadání tak zapůsobilo na pány učitele, že bylo rozhodnuto, aby mladý génus byl dán do zvláštní školy. Později mi někdo povídal, že ta zvláštní a speciální škola se jmenuje pomocná a že jsou tam vyučovány děti, které by v normální škole postup vyučování brzdily. Nevím, jestli je to pravda, a neříkám to ze zlomyslnosti. Ačkoliv k tetě Kateřině nechovám zvláštní sympatie, v tomto ohledu ji lituji. Domnívám se, že má velice skličující vyhlídky na budoucnost svého syna. Majetek, který po strýci má, se ztenčil a myslím, že se brzo ukáže nutnost, aby si Milouš našel nějaké zaměstnání. Když jsem se jednou tetu zeptal, jestli přemýšlela o tom, čím Milouš bude, naznačila mi nejedivě, že to není moje starost, a potom smílivě řekla, že Milouš překrásně bruslí. Kdybych prý viděl ty figury, no, unikum. Ta odpověď se mi zdála podivná. I kdyby tomu bylo tak, jak teta říká, co bude, proboha, dělat v létě?

Potom teta změnila téma rozhovoru a vzpomínala na svého nebožtíka muže.

Vykládala mi o něm, jako kdybych ho byl jakživ neviděl. Já se naň pamatuji velice dobře. Byl to podivuhodný člověk. Vystřídal překvapující množství povolání z toho důvodu, že považoval za nedůstojné, aby někoho poslouchal. Teta tomu říkala vrozená hrdość. Opostavení, které si nakonec získal, se mině- ní rozcházelo. Teta Kateřina říká, že byl vědeckým pracovníkem. Já jsem toho názoru, že měl malou továrničku na nějaké čistící prostředky, a Saturnin jednou řekl, že podle toho, co slyšel, to byla továrna na katastrofy. Skoro bych řekl, že máme pravdu všichni.

Saturninovo tvrzení je jako obvykle poněkud přeháně, ale nelze upřít, že ve strýcově továrně se opravdu udála celá řada nehod, a je téměř neuvěřitelné, že při nich nikdo neztratil život. Na to tedy Saturnin narážel, když prohlásil, že strýc měl továrnu na katastrofy. Alespoň se domnívám, že to tak bylo myšleno, protože čistící prostředky, které strýc vyráběl, byly sice velmi špatné, ale přece k jejich označení nelze dobře užít slova katastrofy. Náзор tetu, že strýc byl vědeckým pracovníkem, také není možno úplně vyvrátit. V určitém smyslu slova byl člověkem, který objevil celou řadu chemických pravidel a pouček nejrůznějšího druhu. Všechna tato pravidla už před ním objevili jiní, ale strýc o tom nevěděl, a nelze proto jeho zásluhy přehlížet. Protože chemii vůbec nerozuměl, byly cesty jeho objevů posety trny a zkropeny potem, ale tím větší byla jeho radost ze získání zkušeností. Nebylo mu lze upřít sportovního ducha. Podobal se člověku, který po zvládnutí malé násobilky prohlásil svým učitelům: "Dál už mi nic neříkejte. Nechci nic slyšet o tom, že pan Pythagoras, Eudoxus, Euklides, Archimedes a tak dále vymysleli to a to. Nepotřebuji týž z toho, co objevili jiní. Dejte mi papír, tužku a kružidlo a nechte mne na pokoji. Však já si na to přijdu sám." A strýček opravdu na lecos přišel. Tak na příklad zjistil při pokusu, který měl velmi vzrušující průběh, že lit vodu do kyseliny je bílost, a vůbec mu nevadilo, že tento poznatek, korektněji vyjádřený, mohl získat z učebnice chemie pro nižší třídy škol středních, aniž by si přitom popálil prsty a zánovní vestu. Chemie byla mu panenskou pevninou, roztočeným větrným zámkem, plným dveří, které se otevíraly tajemnými formulami. Neznal názvosloví, ignoroval valenční koncovky a zasl, když mu ve zkumavkách a křivulích šuměly prudké chemické reakce. Podoban středověkému alchmistovi pachtil se za přeludem, padal a zase se zvedal, jenže na konci jeho cesty nezářil kámen mudrců, nýbrž univerzální mýdlo. Mýdlo, vyrobené z bezcenného svinstva nepatrnými výrobními náklady, ale výsledek: skvost. Na oltář tohoto svého snu kladl strýc František oběti v podobě nejrůznějších zranění a popálenin, vysypaných oken v laboratoři a nebezpečných

nehod v továrně. Jednou byl dokonce ztloučen rozzuřenými dělníky, kteří na jeho příkaz smíchali dvě suroviny a nestačili pak skákat okny ven. Těmito stálými nehodami byl personál nakonec donucen žít ve stálém strachu, a tak se stalo, že jednou došlo ke zbytečnému poplachu. Dělníci míchali v kádí jakousi divnou směs, a dílvedoucí se ptal strýce Františka, co z toho vlastně bude. Strýc byl zachmuřen a v záchvatu náhlé upřímnosti řekl: "Vůh". Byl velmi překvapen, že po této lakonické odpovědi jeho spolupracovníci propadli panice a dali se na zběsilý útěk. Domnívali se, že strýc řekl: "Výbuch."

Saturnin tvrdí, že starší dělníci říkali, že mají povinnost ke svým ženám a dětem, a odcházeli ze strýcovy továrny, aby dali přednost bezpečnější práci v blízké továrně na třaskaviny. Po každé nehodě ležel strýček na starodávném divanu ze zeleného plyše a tiše sténal. Tu přicházeli přátelé a známí a s vyčítavým výkřikem: "Pane továrníku! nebo 'Kamaráde' usedali na židle s rákosovým výpletem a ptali se, co se vlastně stalo. Strýček unaveným hlasem naznačil, že dělal pokus dalekosáhlého významu, zapletl do řeči několik technických výrazů a s ledabylostí odborníka mluvícího před laikem říkal strašlivé chemické nesmysly. Poté mu známí potřásli rukou, projevíli přesvědčení, že co nevidět bude všechno v nejlepším pořádku, a odcházeli po vrzajících schodech s myšlenkou: "Vzácný to muž!" Odpoledne převzala péči o strýce služebná Lidka, a teta dychtivě poskakovala směrem ke kavárně. Špulila pusku a muži ji fixovali. V kavárně vykládala známým dámám o nehodě, která potkala strýce. Věda, pravila, je vznešená a krásná, ale někdy krutá ke svým milencům. Zatím milenec vědy na plyšovém divanu upadl do neklidného spánku a snil o tom, že vynalezne mýdlo, toaletní i kosmetické, nejlepší mýdlo na světě. Bude se vařit ze samých bezcenných odpadků, ale výsledek: skvost.

Po strýcově smrti jsem tetu vidával jen velmi zřídka. Naše vzájemné pocity byly vyjádřeny zdrženlivou přívětivostí se kterou spolu jednáli lidé, nepřekypující radostí nad tím, že jsou příbuznými. Při některých příležitostných rodinných schůzkách dávala teta najevo tak okázalý nezájem o můj soukromý život, že mne to naplňovalo radostí, kterou jsem se ani nesnažil skrývat. Tento nezájem byl, bohužel, jen předstíraný. Později jsem se postupně dovídal, že nebylo ani jediného mého skutku, ani jediné vlastnosti, ani jediné pronesené věty, která by unikla nepříslnější kritice tetu Kateřiny. Všechno bylo špatné. Počínajíc vázankou a konče charakterem.

Myslím, že ani ostatní příbuzní mne neposuzovali lépe. Mezi členy naší rodiny zuřil totiž tichý, ale urputný boj. Vypukl asi před deseti lety a jeho účelem je ušlechtilá (pokračování str. 15)

ZPRÁVY

Policii ČR se podařilo zjistit totožnost sedmi cizích příslušníků, kteří chtěli údajně spáchat atentát na prezidenta Havla. Policii se dostal do rukou dopis, který měl takovou povahu, že nebyl úplně anonymní, protože se v něm objevily údaje, na jejichž základě policie zjistila totožnost lidí procházejících právě jejími operativními svazky v jiných případech. Skupina je podezřelá, že páchala závažnou trestnou činnost na území ČR, ale i v jiných státech. Policie vyšetřuje všechny okolnosti.

K nehodě A. Dubčeka se vrací článek v Pravdě. S odvoláním na právního zástupce Soc. dem. strany Slovenska L. Leksu kladé otázky na které nedalo trestní řízení proti řidiči J. Rezníčkovi odpověď. Autor článku se ptá, kde jsou dokumenty z Dubčekovy aktovky, proč byly předloženy fotografie pouze ze zaparkovaného vozidla po nehodě, proč nebyl vyslechnut samotný poškozený a kde jsou "šestsetřináctky" které jely těsně za havarovaným vozidlem.

Generální prokurátor ČR Jiří Štětina chce zahájit trestní stíhání proti členu ÚV KSČM M. Ransdorfovi. Hodlá tak učinit proto, že při prvomájových oslavách v Ostravě měl prohlásit: "V Paříži byl pořádán sjezd pasáků a prostitutek, v jeho předsednictvu seděla česká vláda. Z pléna zazněly protesty. Odpověď byla jasná. Členové vlády jsou tu právem, protože šéfuji největšímu bordelu v Evropě."

Premiér Mečiar oznámil ve Vídni, že Česká republika dluží jeho zemi 17 miliard dolarů. Tak žertovná čísla ani nestojí za to vyvracet, komentoval to premiér Klaus.

Ve Zlíně zemřela ve věku 92 let známá režisérka animovaných filmů národní umělkyně Hermína Týrlová.

Demokracie a ekonomie POUTO NEJSILNĚJŠÍ

Karel Wendt

Někteří západní pozorovatelé dávají zemím bývalého sovětského bloku 5 let, aby se daly hospodářsky do pořádku, aby byly schopny zaručit svým občanům přijatelnou životní úroveň. Předpokládají, že by následky neúspěchu byly nejen hospodářské, ale také politické, že by v těch státech ohrozily samu existenci demokracie. Bojím se, že mají pravdu.

V posledních volbách jsme viděli, že Slováci nedopřáli demokratickému experimentu ani celé tři roky, natož pak pět a nejsou v tom sami. Lotyšci dali v říjnových volbách "bývalým" komunistům (DLP) téměř 45 procent hlasů a demokratům prezidenta Lansbergisa (Sajudis) ani ne dvacet. K podobnému výsledku došlo už dříve v Albánii a v sousedním Maďarsku vyhrávají většinu doplňovacích voleb pohrobci tamních komunistů (Maďarská socialistická strana MSZP). Rumuni si nedávno znovu zvolili komunistického prezidenta, Srbové ještě před tím komunistickou vládu arcicvoka Miloševiče a následky jsou nepopsatelné. I jinde (Rusko, Ukrajina, Chorvatsko atd.), kde vývoj není tak děsivý, zastávají "bývalí" komunisté čelní místa.

Abychom upřesnili "postkomunistický" slovník: bývalými komunisty rozuměj nyníšší komunisty s přemalovanou firmou, o nichž se rozhodně nedá říci, že by měli demokracii v krvi.

Winston Churchill kdysi řekl něco v tom smyslu, že demokracie je nedokonalý vládní systém, ať mu někdo povi o lepším. V obojím měl pravdu. Nic lepšího neexistuje, ale demokracie je nedokonalá, protože závisí na lidech (vláda lidu, lidem a pro lid) a člověk je tvor nedokonalý. Její způsob vlády ochrání základní svobody, z nichž nejdůležitější je svoboda projevu. Uvnitř svého ochranného kruhu vytváří příznivé podmínky (nic víc) k budování slušné společnosti, v níž je názorové tření hlavním zdrojem spirituálního i materiálního pokroku. Kámen úrazu je v tom, že jakmile se něco z rozmanitých důvodů nedaří a občané spáchají svobodně paskvil, neviní sebe, ale systém a zvolí si, zase svobodně, nějaké paternalistické svinstvo. Mohou to učinit, protože demokracie, aby byla demokratická, povoluje i své vlastní spořádané ničení.

Podívejme se ještě jednou na nám nejbližší příklad, na naše, bývalé spoluobčany na Slovensku. Ještě demokracii ani pořádně neochutnali a už ji obětovali na oltář amalgamu dvou "ismů", materialismu a nacionalismu. České země zatím vy-

Stručný přehled rubrik

Pouto nejsilnější	01
Chladný vztah domova	02-03
V Čechách nejsou lidi	04
Jan Masaryk	05
Lenin v Curychu	06
Jan Neruda	07
Země osmnácti ústav	08-09
The Velvet Stage	10
Kam za kulturou	11
Nad dopisy čtenářů	12
Zimmer Fei	13
V zóně nebezpečí	14
Saturnin	15
Inzerce a služby.	16 - 17

kázaly značně vyšší politickou vyspělost, ale mimo nebezpečí ještě také nejsou. To proto, že ku zdraví zaběhnuté demokracie je vitálně nutná nejen demokraticky zdravá vláda, ale také její zdravá, v demokracii zakotvená, alternativa, t.j. opozice. Ta nám podle všech ukazů chybí totálně a v té souvislosti začínají západní pětileté prognózy vypadat nepříjemně realistické i pro nás.

Demokracii se tedy opravdu obvykle daří jenom tam, kde je spojena s poměrným hospodářským blahobytem. To proto, že většina lidí dá v úzkých téměř vždy přednost hmotným hodnotám před duchovními a že chamtivost, spojená s rozbujele občanskou přiboudlostí, tvoří v základech demokratické struktury nebezpečnou směs. Naše "nezdravá" opozice čeká jen na první klopýtnutí, aby tu výbušninu detonovala.

Možná tedy, že opravdu máme i my nejvýše pět let, abychom si dali dům do pořádku a význam probíhajících hospodářských reforem je z toho hlediska obrovský. Řečeno elementárně a z gruntu česky: Václav Klaus je pro zdraví a zabezpečení české demokracie právě tak důležitý, jako Václav Havel.

CHLADNÝ VZTAH DOMOVA

Petr Pithart

Koncem minulého roku uspořádala Nadace Heinricha Bölla ve spolupráci s několika předními institucemi konferenci na téma "Exil a domov - odchody a návraty". Z řady vystoupení zajímavých osobností uveřejňujeme úvahu bývalého českého premiéra P. Pitharta.

Odmyslíme-li si bouřlivá objetí v polistopadové euforii, můžeme dnes říci, že domov přijal tentokrát exil, neku-li emigraci, jen o něco málo vstřícněji než s povinnou zdvořilostí. Předpokládám však, že smyslem tohoto setkání není ani cokoliv si vyčítat, ani si dávat známky z mravu, ale ani slovy dohánět, co se nestalo dřív.

Smyslem může být jediné zamyslet se nad vztahem domova a exilu, exilu a domova, jako nad něčím, co nejen cosi podstatného o nás všech vypovídá, ale jehož praktický význam je nemalý. Vycházím z toho, že jsme pořád ještě na počátku cesty k otevřené, demokratické a prosperující společnosti.

Nejdříve svědectví. Nemůže být jiné než jen a jen osobní, a tudíž neúplné: osobně jsem od listopadu 1989 nebyl ani svědkem, ani účastníkem jakékoliv soustředěné debaty přátel, politiků či státních úředníků o tom, jak se máme či nemáme vztahovat k exilu. Už to samo něco znamená. Exil, jeho působení a význam ze několik posledních desetiletí, jeho vztah k nové, polistopadové situaci, ochota a možnosti exilu pomoci domovu a naše připravenost či opět ochota takovouto pomoc přijmout, nic z toho se podle mého nestalo tématem, které by bylo pojmenováno, a jako takové výslovně posuzováno, řešeno. V nejlepším případě se řešily vždycky jen ad hoc určité konkrétní situace. Co to znamená? Především já sám vylučuji, že ono "něco málo vstřícnější než povinné zdvořilé přijetí" bylo

výsledkem jakéhosi dohodnutého postupu, nýbrž že bylo spontánní výslednicí naší hodnotové orientace a našich potřeb, jak jsme jim alespoň s to porozumět.

Neříká se mi to snadno. Patřil jsem mezi těch málo lidí z disentu, kteří měli po celou dobu posledních jednadvaceti let s exilem maximálně intenzivní kontakty všeho druhu. Již na počátku roku 1970, pár dní před tím, než "spadla klec", jsem se s Jiřím Pelikánem dohadoval v Londýně o vzájemné komunikaci, o předávání zpráv a analýz, krátce předtím jsem napsal článek do prvního čísla Listů a pak už doma, jsem byl víceméně nepřetržitě ve spojení s řadou exilových redakcí časopisů a nakladatelství, zkrátka prostřednictvím exilu ve spojení nejen se západním světem, ale paradoxně zejména se čtenáři a posluchači doma.

Téměř po celou tu dobu se to dělo diskrétními kanaly, a já byl jejich obsluhovač i zákazník. Má slova uznání pro práci exilu by tedy byla dlouhá a upřímná, ale, jak jsem už řekl, o to tu dnes nejde. Podstatná je otázka, proč si dnes přes všechno, co lze dobrého říci o spolupráci Čechů přes hranice v minulých desetiletích, nemůžeme dnes my Češi, na rozdíl od Poláků či Maďarů a jak jsem se nedávno dozvěděl i Tádžiků, ani pomyslet na to, že bychom v dohledné době svolali světový kongres Čechů, proč nemůžeme mluvit o zahraniční Čechii tak, jako mluví Poláci o Polonii zagranicznej.

Vylučuji přitom, že tu byla od začátku nějaká apriorní nedůvěra, nezájem, nevědek. Všichni si jistě vzpomenete s jakou rozhodností a nadšením již v posledních dnech prosince 1989 sestavoval Václav Havel velkoryse pojatý sbor poradců z příslušníků našeho exilu všech generací a všech zeměpisných šířek. Sbor se však brzy ukázal neživotaschopný. V létě 1990 jsem se jako předseda vlády České republiky vypravil na speciálně koncipovanou cestu za našimi americkými krajany - třeba však říci, že iniciativa byla sice moje, ale konkrétní pozvání bylo od amerických krajanů, kteří cestu po Americe platili. Nemohu však říci, že by se spolupráce s americkými krajany od té doby nějak zvláště intenzivně rozvíjela. Vláda České republiky oficiálně pozvala několik exulantů, kteří chtěli doma veřejně působit, a při té příležitosti jim nabídla byt, ale pražský magistrát, na který jsme byli jako vláda odkázáni, nám nevyšel vstříc ani o krok, takže v některých případech vláda prostě nemohla splnit svůj slib jinak, než z prostředků získaných z privatizace zcela mimořádně byty zakoupila. Mým osobním poradcem nebyl čerstvý absolvent nějaké americké university, jak bylo v této zemi u vládních činitelů skoro zvykem, ale mladý český exulant, nicméně trvalo téměř rok, než se mi z technických příčin podařilo jeho působení v Praze zajistit - a mohl bych ještě chvíli pokračovat v těchto případech oboustranného zájmu, provázeného však jen dílčími výsledky, a tedy i dílčím zadostiučiněním. Avšak ani ve výčtu těchto příkladů bych nemohl pokračovat dlouho. Daleko delší by byl seznam ztracených příležitostí, zklamání a rozčarování. Hlavně ztracených příležitostí.

Přitom Československo, dnes Česká republika, byla, je a obávám se, že i nadále bude ohrožena osobitým provincionalismem. Neznáme svět, nerozumíme mu, ale co horšího: nevíme co všechno neznáme, a odmítáme ti toto nevědomí připustit. Ve svém provincionalismu jsme tedy navíc ještě bohorovni: vyspělejšímu světu závidíme a zároveň se tváříme

povzneseně. Po informacích, po znalostech a po porozumění nepidíme zdaleka tak, jak by bylo třeba: vyspělejšímu světu zároveň závidíme a zároveň se tváříme bohorovně. Stalo se mi nejednou, že v rozhovoru s našimi lidmi z exilu či z emigrace překvapeně reagovali na moje otázky: ty se vůbec ptáš, jak je to možné, že se mě tady nikdo na nic neptá, jako bych nežil dvacet, čtyřicet let v cizině? Našinec se neptá, snad proto, že ani neví, že by se měl ptát, natož na co by se měl ptát, snad i proto, že si docela obyčejně nechce zadat.

Chci však být spravedlivý a říci, že nešlo vždy jen o netečnost, ale i o objektivně existující komunikační bariéry. Vskutku, nejednou nám bylo našimi lidmi ze světa nabízeno něco, čemu jsme ani dobře nerozuměli, respektive čehož význam jsme dobře nechápali. Horší však bylo, že jsme si to odmítali přiznat a raději jsme se tvářili jako ti, kteří na tom zase nejsou tak špatně, aby dali najevo opravdový zájem. Jako ti, kteří "to něco" zase tak moc nepotřebují. Povznesená netečnost jako pošetilá kompenzace ztráty sebevědomí a sebeucty, jakož i zmíněné komunikační bariéry byly nakonec projevem obecného úpadku, který je důsažnější, než si stále jsme s to či ochotni přiznat.

Obávám se, že vztah domova k exilu je větším malérem, než se na první pohled zdá. Domnívám se, že tento vztah - cosi na pomezí nezájmu, lhostejnosti a bohorovné nevědomosti - je součástí jakési indolence ve vztahu k vnějšímu světu vůbec. Právě v této souvislosti mluvím o provincionalismu. Dodávám adjektivum: zapšklý.

Byl jsem mnohokrát svědkem toho, jak netečně a přezíravě - alespoň to tak vypadalo na první pohled - se našinci chovali k cizincům vůbec, dokonce i k těm, kteří přicházeli učinit výhodou nabídku, kteří přicházeli pomoci. Ba, nebylo to lepší, ani když přinášeli dar - většina darů je té ztracené povahy, že jsou s nimi vždycky nějaké starosti. Cizinci nad tím vším vrtí nechápavě hlavou a někdy utrousí: oni ti Češi možná asi naši pomoc, naši radu, naše peníze nepotřebují tak moc, jak se nám zdálo. Jak je to možné?

Nezapomeňme, že tady jsme všichni více či méně dosud prosáklí oním základním negativismem, který byl chabou nicméně přece jakousi ochranou před dotěrnými nároky minulého režimu. Který znamenal a znamená, že první, posléze už zcela instinktivní reakcí na jakoukoliv výzvu zvenčí bylo: nejde to. A to nakonec, bohužel, i tam, kde výzva byla smysluplná a kdy neměla s povahou režimu nic společného.

Je-li tomu tak, je tohle ještě větší problém než jen neuznalý vztah k exilu, závistivá podezřivost k emigraci. Pochybují, že je pro vás, kteří jste sem přijeli ze všech koutů světa, útěchou, že podobně jako k vám se naši lidé vztahovali k lidem zvenčí vůbec, ale je to tak. Nemohu to myslet jako útěchu už z toho důvodu, že základní manko zůstává: nevyužitá příležitost.

(pokračování příště - přetištěno z Československého týdeníku)

ZAJÍMAVOSTI

První členové OK-PLUS

Před rokem, v dubnu 1992, vyhlásily Československé aerolinie svůj Frequent Flyers Program-OK-PLUS. Každý cestující, který během dvacetičtyřech měsíců nalétá na linkách ČSA alespoň padesát tisíc mil, popřípadě nalétá na evropských linkách jednu třetinu této vzdálenosti, obdrží členskou kartu OK-PLUS. Během prvního roku existence OK-PLUS se stalo jeho členy 33 cestujících, jeden z nich dokonce dvakrát. Devět cestujících žije nebo pracuje v České případně Slovenské republice, šest v USA, čtrnáct v různých evropských zemích, dva v Austrálii a dva v jihovýchodní Asii.

Nejmladším členem OK-PLUS je třiatřicetiletý Maďar z Budapešti a nejstarším český krajan z Austrálie, který v letošním roce oslavil již 73. narozeniny a je tedy o rovných padesát let starší.

Držitelé členské karty OK-PLUS mají nárok na:

- přednostní odbavení na letišti na lety ČSA
- převedení do vyšší třídy
- bezplatné zvýšení nadvahy zavazadel
- volný přístup do salonků ČSA
- za každých nalétaných 50 tisíc mil jednu volnou letenku.

**Lázně
Luhačovice
vila Dagmar**
levné ubytování,
masáže geriatrické
a antistresové,
odtučňovací kúry,
servis a služby v
těsné blízkosti,
výborné podmínky
pro kulturní využití
i pro sport.
Další informace:
Marcela a Ivan
(02) 528 9071

V ČECHÁCH NEJSOU LIDI

Nezaměstnanost je dozajista neblahým fenoménem, ale na druhou stranu je známo, že začíná vytvářet zhoubné společenské tlaky až od určité hranice. Nezaměstnanost vstoupila do Čech ruku v ruce se zahájením reformy. Zpočátku rostla velmi pomalu (konec roku 1990 v ČR -0,8%). K výraznému měsíčnímu nárůstu došlo až na začátku roku 1991, kdy se počet nezaměstnaných zvýšil ze 77,000 na 119,500, tedy nárůst o více než 50%.

Zatímco v rozvinutých tržních ekonomikách je nejohroženější skupinou, vedle absolventů škol, obyvatelstvo staršího věku, u nás je tomu dosud naopak (nezaměstnaní do 39 let tvoří 72,8%). Lidé v předdůchodovém věku jsou nezaměstnaností zasaženi minimálně. Hlavním důvodem je patrně pomalá modernizace výroby a technologií, ta by si totiž odchod starších lidí vynutila. Nejvyšší podíl na nezaměstnanosti mají dosud lidé, kteří jsou bez práce jen krátkodobě (do 3 měsíců), ale jejich podíl se snižuje.

V loňském roce nezaměstnanost poklesla. V polovině roku byla úroveň stejného období roku 1991 (tzn. od ledna poklesl o 80.000 osob). Na počátku roku se pokles týkal takřka všech okresů rovnoměrně, ale od května postupně vzrůstal počet okresů se zvyšující se nezaměstnaností (v červenci 1992 ve 30ti okresech - 39%).

Podle očekávání se v roce 1992 zvýšil počet uchazečů o práci bez vzdělání a se základním vzděláním (o 2,5%), naopak poklesl podíl vyučených a vysokoškolsky vzdělaných. Podniky tedy patrně nepřestaly preferovat praktické zkušenosti starších pracovníků.

K velkému nárůstu nezaměstnanosti došlo letos v lednu. (o 17%) Jde o zcela pochopitelný úkaz. Jako každoročně se ke konci roku nashromáždí větší množství výpovědí. K témuž datu také zanikla ČSFR, zanikly federální instituce a úřady. Od února však nezaměstnanost opět klesá, a tak v lednu činila 3,01%, v únoru to bylo 2,97% a v březnu již jen

2,88%. nejnižší údaj byl opět zaznamenán v Praze, tentokrát 0,35%. Obecně se dá říci, že výše nezaměstnanosti stoupá směrem na východ. Moravské kraje jsou více postiženy než české. Postiženy jsou zejména oblasti s jednostrannou výrobní a zemědělskou orientací.

Praha již od roku 1990 zaznamenává suverénně nejnižší hodnoty nezaměstnanosti. Přitom celosvětová zkušenost řadí velkoměsta mezi nejproblémovější oblasti. V Praze dochází k ohromnému rozvoji podnikatelských aktivit a soukromí podnikatelé jsou schopni pohltnout pracovní sílu, která byla nucena opustit likvidované nebo neperspektivní podniky. Zajímavé je, že některé pražské podniky si dokonce po rapidním úbytku zaměstnanců v minulých dvou letech musejí půjčovat pracovníky z méně vytížených závodů. Velmi významným faktorem je příliv zahraničního kapitálu, činnost zahraničních firem a rozvoj turistického ruchu. V Praze je obrovský přebytek volných pracovních míst nad počtem uchazečů o práci. Tento fakt platí pro všechny sociální skupiny.

V obdobné situaci se nacházejí ještě okresy Karlovy Vary a Cheb. V chebské oblasti dojíždí za prací do Německa téměř deset procent práce-schopného obyvatelstva. Místní firmy musí dokonce najímat zahraniční dělníky (rumunské Čechy, Ukrajince, Poláky). Loni bylo jen v okrese Cheb vydáno 360 pracovních povolení pro cizince.

Naše problémy s nezaměstnaností jsou tedy zatím zcela jiného rázu než problémy rozvinutých tržních ekonomik. Naše západní sousedé se totiž potýkají se soustavným nárůstem nezaměstnanosti. Přitom by transformace ekonomiky měla nezaměstnanosti nahraovat do karet. Nezaměstnanost s jistotou přestane klesat poté, co vstoupí v platnost zákon o bankrotech. Obecně se dnes očekává zvýšení míry nezaměstnanosti až do 8% na konci roku. Vznikne tak další paradox: v době očekávaného hospodářského vzestupu vzroste nezaměstnanost.

Milan Polivka FSV-UK
(Respekt-květen)

SONY'S Bon Voyage

Shop 6 Royal Arcade
175 Oxford Street
Bondi Junction 2022 NSW

Tel 02 387 1333
Fax 02 389 8028

Připravujeme speciální zájezdy do lázní v České i Slovenské republice.

Zařizujeme letenky, zájezdy
zajímavé výlety vlakem.

Zajistíme pojištění, cestovní šeky,
poskytujeme veškerý servis,
vše za vynikající ceny.

volejte Barboru - 387 1333

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu,
všechny modely a druhy aut,

NEW AGAIN

PTY LTD

BODY REPAIRS

7 B PERAK ST. MONA VALE
tel.: 99 2595

"THE SEWING MACHINE MAN"

opravy a prodej nových i starších
šicích strojů a "overloků",
domácích i průmyslových

Naše firma poskytuje servis pro
západní Sydney od Parramatty po
Mount Victoria v Blue Mountains

JIRÍ SVEHLA

23 Bunbinla Ave
Mount Riverview 2774
tel.: (047) 39 14 70

Jan Masaryk nechtěl být sovětským agentem

Ministra zahraničí Jana Masaryka se snažili získat agenti sovětské tajné služby NKVD ke spolupráci. Když se jim to nepodařilo, vyhodili ho z okna. Tuto informaci odvěštila v den 45. výročí Masarykova úmrtí, rozhlasová stanice Svobodná Evropa. Do rádia ji zavolał Leonid Paršin, Rus, který žádá o azyl v Německu. Tento muž se již několikrát v minulosti projevil jako spolehlivý zdroj informací o NKVD a KGB.

Po válce působil v Praze generálmajor Michail Bělkin, který mimo jiné verboval agenty pro sovětskou tajnou službu mezi československými politiky. Několikrát se také obrátil na Jana Masaryka a pro definitivní odpověď si přišel ráno 10. března 1948. Když ministr odmítl podepsat závazek ke spolupráci, údajně tím nad sebou vyřkl ortel. Podle předchozích pokynů z Moskvy prý bylo rozhodnuto, že má být v takovém případě zavražděn způsobem svědčícím o sebevraždě.

Paršin je synem sovětské agentky, která pod jménem Marie Kovalenkova žila po válce tři roky v Československu a potom ve Francii. Později se u penzistky Jelizavety Paršinové se v Moskvě scházeli bývalí agenti sovětské tajné služby a vzpomínali na staré časy.

Tragická smrt Jana Masaryka, kterého našli mrtvého pod okny jeho služebního bytu, nebyla dosud beze zbytku vysvětlena. Naproti tomu dosud žádný sovětský pramen - ani tak poměrně důvěryhodný, jako jsou vzpomínky bývalého rezidenta KGB ve Velké Británii Olega Gordijevského, dobře obeznámého s historií své tajné služby, se o této události nezmiňuje. Paršinovou verzi bude velmi těžké potvrdit či vyvrátit. Generál Bělkin už nežije a moskevské archivy zůstávají stále nedobytné.

(Svobodná Evropa)

O antislovakismu

Zdeněk Otruba

Před pár lety, na konci vlády jedné strany, jsem si chtěl prohlédnout onu odvrácenou tvář našeho exilu, mám na mysli slovenské separaristy.

Zavolał jsem do redakce jejich časopisu a pravil (česky), že bych si chtěl noviny předplatit. Hlas v telefonu chvíli mlčel a pak pravil Čechom a Ťidom nepredávame.

Chystal jsem se namítnout, že jsem vlastně katolik, narozený na Podkarpatské Rusi, ale v aparátu tu cvaklo. S Čechy a Ťidy se dlouho nebavi.

Mnozí Slováci nám před lety tvrdili, že jejich separatisté jsou zkameněliny z dob Tisovy farské republiky, vesměs v penzijním věku, bez vlivu na národ doma. Tři roky od pádu komunismu každý může vidět, že ten odkaz nějak nevyšel. Společný stát už neexistuje a antičeská propaganda se přestěhovala z obskurních separatistických týdeníků do seriózních slovenských médií.

A jak dál my Češi?

Odhlédneme-li od (patrně přirozené) uražené ješitnosti a pocitu nevděku, je závažnější pozorovat vzrůst antislovakismu, který si v mnoha případech nezadá s nenávisťou kampaní druhé strany. Stačí otevřít kterékoli české noviny. Velmi zřídka tam nenajdeme alespoň jedno pichnutí do Slováků, vytržený citát, který dělá z některého slovenského politika blbce. Je závažnější pozorovat škodolibost, se kterou se komentuje každý slovenský neúspěch, nedočkavost, kdy už budou tři slovenské koruny za jednu českou.

Nemůžeme dělat mnoho s tím, jak si vedou své věci lidé doma. Ale je zřejmé možné se snažit, abychom alespoň my v zahraničí nespádli do pastí antislovakismu, kterou na nás nastražili ti, kteří to s námi nemyslí dobře. Před nějakými dvěstěpadesáti lety řekl jeden prostofeký Francouz, že patriotismus je posledním útočištěm darebáků. Vlastenectví často sloužil jako výmluva politikům, kterým teče do bot. Není žádný důvod, proč bychom jim my zahraniční měli asistovat.

Je závažnější, jestliže šovinismus

začíná pronikat mezi naše exilové intelektuály, kteří by měli být strážci tolerance. Je na čase přestat s českým masochismem, objevili se někde slovo Slovák.

Nepatřím k těm, kteří si myslí, že Československo se někdy obnoví. To je tak: na rozbití státu stačil Mečiar s Klausem, na vytvoření státu musí být Masaryk se Štefánikem. Žádné takové na domácí scéně nevidím. Neplačme tedy nad Československem, je pryč navždy. Ale Češi a Slováci žili spolu nebo vedle sebe tisíc let jako dva civilizované národy. Rozdělení státu nepřineslo žádné výhody, které nám slibovali. Od vpuštění do evropských dveří jsme dál než předtím. Česko-slovenské vztahy se prý měly po rozdělení zlepšit. Místo toho se na obou stranách zbytečně hranice hledá vnější nepřítel, který je vinen všemi domácími problémy. Politikům, kteří pro své momentální politické zisky rozdmýchávají mezi námi nenávisť, bychom neměli naletět.

Ale abych dopověděl tu komickou historku s tím separatistickým časopisem opatřil jsem si tehdy jejich přeplatné jiným způsobem a od té doby patřil k jejich nejvěrnějším čtenářům (alespoň mezi všemi Čechy a Ťidy).

Je to poučné čtení. Může mít nějakou odezvu mezi primitivy s komplexy méněcennosti, kteří jsou ve všech národech. Taky v českém. Ale ani antičechismus ani antislovakismus není cesta, po které bychom měli kohokoliv následovat.

Nikam totiž nevede.

(Nový domov - č. 10)

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Rozloha	49 036 km ²
Počet obyvatelstva	5 268 935
Slováků	4 511 679
Maďarů	566 741
Rómů	80 627
Čechů	53 422
Rusinů	16 937
Ukrajinců	13 847
Němců	5 629

Velkoměsta:

Bratislava-hlavní město	441 453 ob.
Košice	234 840

Nad zajímavou knihou

Lenin v Curychu 1914 - 1917

Bořek Šindler

Byla Velká Říjnová revoluce dílem německého generálního štábu? Jednou z odpovědí na tuto tak často stavěnou otázku lze hledat - a snad i nalézt - mezi řádky geniálního ruského autora. V roce 1917 Němci nasadili, za vlastní peníze, Lenina do ruského kočihu. Kořeny i konečné provedení tohoto skandálního, ale velice úspěšného tahu analyzuje Alexander Solženicin ve své v českých kruzích dosud málo známé knize "Lenin v Curychu", poprvé vydané v roce 1976 v angličtině.

V dubnu 1917 vyexpedoval německý generální štáb Vladimíra Iljiče Uljanova ve spolupráci se švýcarskou policií přes Skandinávii do válkou rozjitřeného Ruska. V Leninově skupině odjížděla tehdy v "zablombovaném" vagóně také jeho manželka Naděžda Konstantinovna Krupská, jeho intimní přítelkyně Teodorovna Armandová a také několik dalších bolševických agitátorů v čele s Leninovým oblíbeným Radkem. Trocký se tou dobou již potuloval kolem ruských linií, nabádal vojáky ku složení zbraní a podobně agitovali i jiní spiklenci z řady bolševiků.

Účel oné odvážné německé akce popisuje Solženicin v několika verzích, a také cituje slova německého velvyslance v Kodani v té době hraběte von Brockdorfa-Rantzaua, v jeho telegramu německému ministru zahraničí z druhého dubna 1917: "Nyní se rozhodně musíme pokusit vytvořit v Rusku co největší chaos. Proto je nutno vystříhat se jakéhokoliv očividného vměšování se do průběhu ruské revoluce... Podle všech předpovědí lze počítat s tím, že desintegrace pokročí ve třech měsících natolik, že naše vojenská intervence zaručí zhroucení se ruské moci..."

Němci potřebovali na západní frontě volnou ruku a doufali, že se jim

podarí vyřadit carské pluky z dalšího průběhu první světové války. To se jim nakonec podařilo. Němci do Ruska dopravený Lenin a jeho přátelé rozložili ruský stát, vyřadili ruskou armádu z dalších bojů a v roce 1918 uzavřeli s Němci separátní mír. Tím uvolnili Němcům jejich východní armádu k ofenzivě ve Francii v létě 1918.

Na rozdíl od některých jiných bolševiků Lenin pracuje hned od vypuknutí války k tomu, aby se válka přeměnila ve válku občanskou, a to především v Německu. Nabádá tehdy již bolševiky rozloženou socialistickou internacionálu k rozpoutání boje vojáků evropských armád proti vlastním vládám. V neutrálním Švýcarsku studuje, agituje, udržuje styky s ruským proticarským podzemím a dokonce se pokouší o vyvolání revoluce v samotném Švýcarsku, samozřejmě s naprostým neúspěchem. Je však většinou ignorován a hlavně: právě tak jako za ruské revoluce v roce 1905, sám se přímých akcí nezúčastňuje - na rozdíl od Trockého, jednoho z vůdců tehdejšího neúspěšného povstání - a pracuje z bezpečí švýcarské neutrality. Solženicin vyzdvihuje Leninovu zřejmou nechuť, ba neschopnost, útočit v prvních řadách, a zároveň i jeho taktiku působit ze zdi, z podzemí, ze tmy a jen mezi hrstkami souvěrců. Právě tak jako Marx sám, Lenin opovrhne většinou.

A tu se na curyšské scéně objevuje Izrail Bazerevič Parvus, spolupracovník Trockého z roku 1905, původem z Minsku, avšak nyní požívající "důvěry" německé vlády v tom smyslu, že je Němci bohatě finančně zásoben k podporování revolučních hnutí a chaosu v zemích Němcům nepřátelských. Parvus přichází s výzvou k Leninovi: opustit teplo švýcarského zákoutí a za německé peníze a s německou pomocí přesídlit do válčícího Ruska. Stylem sobě vlastním rekonstruuje Solženicin rozhovory mezi Leninem a jeho svůdcem. Bystrý Lenin chápe výhodu ďábelského plánu, bojí se ale prozrazení, nikoli porušení principu. Solženicinova více rozmluv mezi ďáblem Parvusem a budoucím vůdcem sovětské revoluce věru dosahuje hloubky analys lidských duší z dialogů Dostojevského v Bratřích Karamazových...

Lenin znovu váhá. Nelíbí se mu, že je mu vyčítána neúčinnost. Ale bázeň

z eventuálního prozrazení a zkompromitování nakonec převáží možné výhody Parvusova plánu. Parvus se vrací do Dánska, kde pod záclonou exportní firmy pokračuje v zprostředkovávání dodávky zbraní ruským rozkolníkům. Vyčkává.

Mezi tím ale dochází v Rusku v roce 1917 k Únorové revoluci, bez zásahu Lenina a jeho druhů, utváří se demokratisující Prozatímní vláda za podpory strany "eserů", Socialistických revolucionářů. Kerenský, sám eser, se staví v čelo této vlády a ta se snaží teď, v poslední chvíli, provádět demokratické změny v ruské politice. Tyto zákulisní tahy a kompromitující úloha sehraená leninskými bolševiky patřily k nejžárlivěji střeženým tajemstvím sovětského imperia. Naše česká únorová klec tehdy padla i na objektivní studium historie bolševického hnutí a nikdo v české provincii Kremlu nesměl se odvážit poodhrnout roušku, která po jedenačtyřicet let zahalovala oficiálně zbožněné svědce Moskvy.

Ve snaze vrhnout konečně světlo na všechny křivolaké cesty a zákeřná přístří, která nakonec vedla k usurpování moci ruskými bolševiky v druhé polovině roku 1917 analyzuje Solženicin situaci v Rusku od počátku války v roce 1914 do násilného převzetí moci leninskou klikou o tři roky později. Solženicin zahajuje svůj cyklus dílem ne nepodobným Tostého "Vojně a míru" pod titulem "Srpen 1914". "Lenin v Curychu" je součástí "uzlu" které se snaží autor pro dnešní generace rozuzlovat.

(pokračování příště)

IN MEMORIAM

po těžké nemoci
zemřel v měsíci máji 1993
ve věku 54 let

JIRÍ VROŽINA

nejen vynikající kameraman,
ale především dobrý člověk.

"Když slyšíš hranu, neptej se kornu
zvoní, tobě zvoní, s každým umírajícím
umírá i kus tebe samého"

E. Hemmingway

"Krásná, čistá, svatá řeč mateřská, zářivá jako
samo slunce a jako jaro i léto plodná a živá...
prastarý drahocenný majetek, jemuž každé poko-
lení přidává klenotů nových, pramen věčné rozkoše
pro člověka šťastného, útěcha, která zůstává i člo-
věku nešťastnému"

Jan Neruda

NÁROD SOBĚ

Jan Jirásek

Citát v záhlaví je vzat z programu ke kulturnímu večeru, který se uskutečnil 7. máje 1993 v Old Darling School na Sydney University pod názvem "JANNERUDA - večer hudby a poesie". Zasluzná iniciativa, připomenout si klasika české literatury a vlasteneckého básníka, novináře a spisovatele z minulého století. Jeho jazyk je po letech stále živý a bohatý, že nás dovede zaujmout svou krásou a hloubkou a navíc se zabývá náměty, které dodnes neztratily platnost. To samo o sobě je dostatečný důvod pro večer hudby a poesie a k němu bylo navíc přidáno konkrétní poselství: výtěžek večera byl věnován knihovně na opravu Ottova slovníku naučného v knihovně University of New South Wales. Slovník byl během večera vystaven, vzbudil mezi návštěvníky živý zájem a pomohl splnit účel, který kulturní pořad sledoval.

Iniciátorem a autorem pořadu byla Jana Reichová. Vystoupil v něm dr. Bořek Šindler, který četl básníkův životopis a dr. Jan Stejskal a Jana Reichová, oba výborní recitátoři, kteří přednesli několik stěžejních básní. Čtené slovo citlivě doplnil hudební doprovod v podání klasického kytaristy Milana Svába a flétnistky Jane HULLICK. K dispozici byla poučná dokumentace o vzniku Ottova slovníku naučného a o postupu při jeho vydávání počínaje rokem 1885. Mezi četnými návštěvníky byla velvyslankyně České republiky dr. Jara David-Moserová s manželem, generální konzul Ing Josef Sládek s chotí, Paul Wilkins, zástupce knihovny University of New South Wales, Cathy Peake, šéfredaktorka časopisu "Alumni" na UNI of NSW, James Potts, ředitel British Council, dřívější kulturní attaché britského velvyslanectví v Praze a Patricia Giannotto, zástupce Ethnical Affairs Commission of NSW.

Večer hudby a poesie tedy přinesl efekt kulturní, společenský a věcný, měřeno odpovědí vděčného a spokojeného publika. Vybranou částku více než tisíc dolarů na opravu slovníku převzal na místě zástupce University of NSW Paul Wilkins. Dík za dobrý nápad a jeho úspěšné provedení.

THE UNIVERSITY OF NEW SOUTH WALES

PO BOX 1 • KENSINGTON • NEW SOUTH WALES 2033 • AUSTRALIA
TELEX AA26054 • FACSIMILE (02) 313 7196 • TELEPHONE (02) 697 2599

UNIVERSITY LIBRARIAN'S UNIT
UNIVERSITY LIBRARIAN
DR CHRISTINE HENDERSON
MA PhD Oxf, ALIA, MAICD

pw/phb

17th May, 1993.

Ms Jana Reichova,
c/- Monograph Processing,
Collection and Database Services,
University of New South Wales Libraries.

Dear Jana,

My congratulations to the Czech community on the outstanding success of the Jan Neruda poetry reading held on 7th May to raise funds for the rebinding, restoration and repair of the University of New South Wales Libraries' set of the Czech encyclopaedia *Ottův Slovník Naučný* under our Adopt-A-Book program.

The sum of \$1,010 raised on this occasion is a most generous donation from the Czech community to a very worthy cause. Our copy of the *Ottův Slovník Naučný* is only one of two sets known in library collections in Australia. It is a significant item in the collections of the University of New South Wales Libraries. We have a particular strength in the development of the encyclopaedia from the works of Francis Bacon, through the *Encyclopedie de Diderot* to the 19th century encyclopaedias of Europe of which *Ottův* is acknowledged as an outstanding example.

The deteriorated condition of the volumes is due not only to their age but their continued use. There were a number of enquiries for the work when it was temporarily removed from the shelves for binding inspection.

I apologise for the fact that I was not able to personally attend the occasion on 7th May. Paul Wilkins informs me that, even with the language barrier, it was a most enriching experience.

Please extend my thanks and appreciation to the Czech community for their generosity. Although the Library commits some hundreds of thousands of dollars to binding every year the bulk of this is absorbed by the essential binding of our thousands of journal titles and the rebinding of heavily used materials. It is only through our Adopt-A-Book program that special attention can be given to such works as *Ottův*. I would however like to make up from Library funds any balance required to complete the work on *Ottův* as a recognition of the generosity of the Czech community.

I would also like to express a word of thanks to you and others who put so much effort into the arrangements for the Jan Neruda occasion on 7th May.

Yours sincerely,

Christine Henderson
Christine Henderson, PhD,
University Librarian.

Vážená paní Háberová,

Chtěla bych vás požádat o oznámení výsledků tohoto večera. Všichni, kdo na program přišli a finančně tak přispěli na opravu Ottova slovníku naučného, byli svědky předání částky \$ 1020 panu Paulu Wilkinsovi, který zastupoval knihovnu University NSW. Finanční příspěvky ovšem stále přicházejí a tak i po zaplacení nájmu za Old Darling School jsem 20.5.1993 předala ještě dalších \$215 vedení knihovny University NSW.

Chtěla bych ještě jednou poděkovat všem, kteří se tohoto večera zúčastnili, těm kteří se na večer podíleli i těm, kteří nemohli přijít, ale přesto poslali finanční příspěvky. Všem patří výše uvedený děkovný dopis knihovnice University NSW dr. Christine Henderson.

Jana Reichlová

ZE SVĚTA

Země osmnácti
Ústav.

Dezintegrace Ruské federace

V Moskvě probíhala nedávno mezinárodní konference na téma: "Rozpad východoevropských federací. Po Jugoslávii a Československu je na řadě Rusko?" Přibližně ve stejnou dobu známý britský politolog Peter Reddway otiskl v "New York Times" článek s názvem "Rozpadne se Rusko?" Otazník v obou případech je pouhou alibistickou rétorickou formulou. Vždyť i vrací na střeše dnes cvrlikají o tom, že ruský stát je v úpadku a spěje k rozkladu. Ostatně nynější podoba Ruska je podobou zcela pomyslnou, neopírá se o žádnou historickou tradici, je jen torzem skutečného imperiálního útvaru, jímž byl naposledy nebožtík SSSR. Vedle hyperinflace a děsivého hospodářského propadu je deficit ústřední moci, který nahloďává celistvost Ruské federace a činí její dohlednou dezintegraci více než pravděpodobnou.

Exploze knížectví

Ani ne půl roku po podpisu smlouvy o vytvoření federace (což učinilo 87 subjektů a odmítly dva - Čečenská republika a Tatarstan) se ukázalo, že ruská státnost se skládá z 20 republik, 10 autonomních okruhů a jedné autonomní oblasti na jedné straně a 56 "ruských" krajů a oblastí na straně druhé. Subjekty první skupiny - ač na ně připadá jen 13 % obyvatel federace - požívají všech atributů státnosti, tj. mají vlastní parlamenty, nejvyšší soudy a své prezidenty. Subjekty druhé skupiny - přestože jejich podíl na obyvatelstvu dosahuje 87 % - nemají ve federálních orgánech vlastní zastoupení a nepožívají žádná z vyjmenovaných privilegií samostatnosti.

Stav panující nyní v Ruské federaci lze přiléhavě pojmenovat jen jako feudální roztržitost. Nejvyšší sověť Ruska, zaměstnaný složitým zápasem proti Jelcinovi, odstředivému pohybu fakticky pozeňnal, když odmítl schválit

novelizaci umožňující Ústavnímu soudu zrušit zákonodárné akty republik odporující ústavě federace. Nedlouho poté Ústavní soud sice konstatoval rozpor chystaného referenda o nezávislosti Tatarstanu s federální ústavou, neměl však žádné nástroje k jeho zrušení. Tak byl vytvořen precedens, jehož následkem byla přehlídka návrhů lokálních ústav, republikových referend, místních omezení platnosti federální ústavy a dekretů provinciálních knížat. Exploze suverenity se stala otázkou času. Pro fungující federaci je takový vývoj věci nemyslitelný. Ve Spojených státech nebo SRN by jakýkoliv pokus o nadřazení místních zákonů federální ústavě byl okamžitě tvrdě sankcionován.

Kvašení ruského šovinismu

V současném Rusku ale logické argumenty neplatí. Parlament povzbuzuje regionální separatismus, Ústavní soud jen bezmocně krčí rameny a prezident vytváří mocenskou strukturu v podobě hlav místních administrativ. Ta však funguje souběžně s místními republikovými mocenskými strukturami, čerpajícími svoji legitimitu z federální smlouvy.

Ve federální smlouvě je kořen zla dobře pohnojen, i když smlouva výslovně deklaruje rovnoprávnost subjektů, zakládá ve skutečnosti systém nových nespravedlností. Jedním z příkladů takové nerovnoprávnosti subjektů je právo nominativních národů na státnost, kdežto jiné složky obyvatelstva jsou toho práva zbaveny. Kupříkladu Karelie, kde původní obyvatelstvo (Karelové, Finové, Vepsové) tvoří 13 %, nebo Chakasie (sibiřská republika), kde vlastních Chakasů je jen 11 %, vytvořily vlastní státy bez sebemenších ohledů na zájmy tamního ruskojazyčného obyvatelstva, jehož podíl v těchto republikách činí 87, respektive 89 %. Uvážíme-li, že Rusové nemají federální zastoupení ani na úrovni krajů a oblastí, pochopíme, že tady vzniká nejlepší živná půda pro kvašení ruského šovinismu.

Urví, co můžeš

Podobně jako již jmenované útvary se i kraje i oblasti snaží urvat co nejrychleji co největší podíl samostatnosti. Kupříkladu Krasnodar otevřel 7 obchodních zastupitelstev v zahraničí, Stavropol jich má 6, Primorskýj kraj 9. Všechny tyto útvary se už dožadují

povyšení svého statutů na republikovou úroveň. Trvají na tom také Tjumeň, Jekatěrinburg, Sverdlovská oblast a Krasnojarský kraj. Různá zájmová nebo regionální sdružení diktuji své podmínky Moskvě. Na nedávném setkání předsedy vlády Černomyrdina s národohospodáři vyhrožovali zástupci tzv. "Sibiřské dohody" vyhlášením celní a obchodní samostatnosti. Pro mnohé republiky Ruské federace je i to dávno překonanou metou.

V současné federaci platí souběžně 18 hlavních zákonů, Ruská ústava z roku 1977, ústavy Tatarstanu a Čečenské republiky a 15 ústavních návrhů připravených k ratifikaci parlamenty republik, které podepsaly federální smlouvu. Čečenská ústava vyhláší republiku zcela nezávislým státem a přesně podle toho se chová její představitel. Prezident Džafar Dudaev uskutečňuje zahraniční návštěvy doprovázen ministrem zahraničí Čečenské republiky, jímž se na návrh Saudské Arábie stal jordánský obchodník. Tatarstan se ve vlastní ústavě definuje jako "stát přidružený k Ruské federaci". V Tatarstanu působí občansko-politická hnutí - kupříkladu "Hnutí za suverenity a všetatarské společenské středisko", která jsou na vzestupu, prosazují myšlenku vyhlášení neutrality Tatarstanu a zároveň vytvoření vlastních ozbrojených sil.

Z ostatních bývalých autonomních republik stejným směrem nejdále pokročily bývalé Jakutsko, nyní Sacha, Baškortan, bývalá Baškýrie, Kalmykie, Burjatsko a Tuva. Ze všech uvedených jedině poslední jmenovaná byla už jednou v tomto století nezávislá - od roku 1921 do roku 1944 existovala pod názvem Tuvinská lidová republika, a jen zde tvořil státní národ - v tomto případě Tuvinci - výraznou většinu. Referenda o vystoupení z Ruska se zde svorně dožaduje zdejší Národní fronta, buddhisté, podnikatelé, Spolek tuláků i početná společnost bývalých politických vězňů. Republiku mezitím opustili po krvavých pogromech v roce 1990 desítky tisíc Rusů.

Třicetiletá válka

V celém prostoru bývalého Sovětského svazu vévodí státoprávnímu procesu nacionalistická myšlenka. Nyní ovládla i vlastní prostor vnitřního Ruska - po roce zpracovávání veřejného mínění v tom smyslu, že budování civilní

zované státnosti je možné jen přes rozpad impéria a přes nacionální sebe-identifikaci. Stoupencům federálních hodnot je zle spíláno do imperialistů. Nyní můžeme jen konstatovat vítězství hesla všech nacionalistů Ruska: vlastní vláda je lepší než dobrá, nikoho neodrazuje ani trpká zkušenost okolních státních novotvarů, kde pokus o vytvoření čistě národních společenství skončil naprostým krachem, po němž následovala zpětná vlna pragmatismu zavrhuje nacionalismu kvůli holému přežití.

V Rusku není na obzoru žádná síla schopná zastavit tento odstředivý pohyb osamostatňujících se republik a regionů federace, ale naopak je tu dostatek sil schopných ho usplížit. Očividná slabost ústřední moci, faktická bezradnost Moskvy vůči republikám je udržel na oběžných drahách Federace, dokud z toho budou moci hospodářsky těžit. Případné ovládnutí Kremlem tvrdými hochy z řad nynějších Jelcinových národně sociálních odpůrců zároveň vyvolá v republikách touhu co nejrychleji formalizovat a pojistit vydobytou samostatnost. Obnova silné centrální moci v kombinaci s ruským šovinismem a protichůdné tendence republik nemohou skončit ničím jiným než úmornou třicetiletou válkou. Ta ve svém důsledku může znamenat konec Ruska, po němž by neměl toužit nikdo, kdo je schopen přemýšlet dopředu.

(Jefim Fištejn-komentátor
stanice Svobodná Evropa)

**НОВОЕ
ВРЕМЯ**

**ЛИТЕРАТУРНАЯ
АЗЕТА**

Zveme vás na nezapomenutelnou dovolenou

Magnetic ISLAND

Ostrov věčného léta, romantických zálivů, zlatých pláží a kokosových palm. Je 8 kilometrů od Townsville v severním Queenslandu. má rozlohu 52 km² a je z větší části národním parkem. Ostrov má všechny služby města, obchody, 15 výborných restaurací, 4 turistické resorty, golf, tenis, plachetnice, procházky panenskou přírodou národního parku.

Zábava pro dospělé i pro děti a celoroční koupání!

Moderní, kompletně vybavené dvoupokojové a jednopokojové byty na pláži Nelly Bay s panoramatickým výhledem na moře. Na požádání zašleme fotografie a reklamní letáky s dalšími informacemi.

Navštivte nás na Rose Bay a my vám promítne video.

Týdní pronájem od \$ 260.-

Informace:

Beachside Palms Holiday Units

Frank Baychek

7 Wilberforce Ave, Rose Bay, NSW 2029

telefon: (02) 371 9164

THE VELVET STAGE

O českém divadle, jak to viděl australský divadelní kritik Paul Mc Gillick na přelomu 1992-93

Přes všechny politické i ekonomické problémy, po pádu komunismu v sametové revoluci 1989 české divadlo nejen přežilo tuto změnu, ale dokonce se přizpůsobilo s novou vážností. Jak Paul Mc Gillick objevil během své poslední návštěvy, že kofeny odolnosti jsou v tradici repertoárového divadla, ve stálých souborech, v literárním divadelním stylu a ve smyslu pro humor. To vše, jak Paul Mc Gillick usoudil, by mělo být dostatečným podkladem pro zamyšlení nad australským divadlem.

Jestliže jste byli vychováni v předstávě, že centrem divadelního světa je Broadway nebo West End, bude pro vás obtížné přijmout názor, že existují i jiné, možná daleko živější divadelní tradice.

Před několika lety jsem například strávil 6 měsíců v Kanadě. Když mi kdosi navrhl, abych si zajel na Stratfordský festival, chladně jsem souhlasil, ale pomyslel jsem si, že severní Američané ze sebe udělají jen blázny, jestliže si myslí, že mají na Shakespeara.

Tato má "shovivavost" trvala až do chvíle než jsem uviděl první představení. Pak jsem jel do Londýna, abych se ještě více "prospikoval" Shakespearem a domů jsem se vrátil s názorem, že Shakespeare je lepší v Kanadě.

Další "ránu" jsem dostal, když jsem před dvěma lety navštívil poprvé Československo. Se svou kvalifikací v českém strukturalismu jsem sice mohl prozřevě tušit, že česká divadelní tradice je jedna z nejbohatších na světě.

Nechci se teď pouštět do nepřijemného porovnávání, nejde ani tak o to, jestli je australské divadlo horší či lepší. Jde o to, že se může lecos naučit odjinud.

Od té doby jsem už byl v Československu podruhé. Mou průvodkyní byla naštěstí v obou případech česko-australská herečka Dasha Blahova. Je známou filmovou a televizní osobností a diváci si pamatují i její divadelní kariéru, která byla v roce 1980 přerušena emigrací. Díky jí jsem tedy měl přístup ke všem akcím uměleckého života v Čechách. I když si myslím, že by mě nevyhodilo, kdybych přišel do divadla jako potulný kritik - místo se najde i když je plno, protože všichni jsou hrdí na svoji práci a chtějí ji předvést.

Také jsem rád, že jsem poznal české divadlo po sametové revoluci 1989. Někteří vlivní exulanti se vrátili, další důležité osobnosti byly rehabilitovány a člověk tehdy cítil všude

jakýsi nový druh otevřenosti.

V roce 1989 se kdosi odvážil píchnout do větrného zámku komunismu. Nepřekvapilo, že se zámek sesypal tak rychle, ale že do něj nestrčil někdo už dříve. Během mé první návštěvy 1991-92 probíhala vzrušená debata jestli divadlo přežije, když ztratilo svoji politickou roli, i se svými politickými "vychovateli". V letech 1968 až 1989 se dá říci, že divadlo stavělo metaforické barikády spolu s Chartou 77 - jediným centrem opozice. Mnoho spisovatelů, herců a režisérů bylo pronásledováno režimem. Jiní emigrovali. A mezitím si české divadlo i film vytvořily účinný, ironický styl, jak rýpat do režimu bez toho, aby se daly chytit za slovo.

Ale v listopadu 1989 spisovatelé, herci a režiséři postavili skutečné barikády na Václavském náměstí, co by kamenem dohodil k některým z nejlepších pražských divadel. A pak se sešli všichni na schůzi v krásném Vinohradském divadle.

Při své první návštěvě jsem se ptal Petra Oslzlého, dramaturga a tehdy poradce Václava Havla, zda se i v této době píší nové hry. Odpověděl, že ne: "Co můžeš čekat, když jeden z našich nejlepších dramatiků je prezidentem a druhý ministrem kultury?" (M. Uhde)

Od té doby Havel přestal být prezidentem Československa a teď je prezidentem České republiky. P. Oslzlý vede nový divadelní komplex v Brně a Češi se plnou parou vraceli do západní Evropy, kterou opustili v roce 1948.

Uplynulo hodně vody, když jsem se vracel v prosinci 1992, ale stejná debata na téma "Quo vadis, české divadlo?" byla v plném proudu.

Některá divadla zanikla, jiná vznikla. Celkově je nyní život pro umělce těžší: rozpad českého filmu, (televize se ještě drží), ztráta daňových a bytových privilegií - to vše kombinováno s problémy vyplývajícím z radikální a rychlé přestavby ekonomie. Ale většina divadel je plná. Některá sice, ztratila svoji popularitu, jako třeba divadlo Na zábradlí, kde hráli mnoho Havlových her, kde však docházelo ke střetům v uměleckých názorech a proto velká skupina populárních herců odešla. Jiná divadla se zase obrodila. České divadlo tudíž dokazuje, že je schopné se udržet. Přestože jen vloni navštívilo Prahu přes 5 milionů turistů, divadla hrají převážně pro domácí publikum. Existují však i skvělé neverbální scény, jako je černé divadlo "TA FANTASTIKA", které již objelo Evropu, USA a Asii. Některé soubory se snaží být světové a tak jen já znám dvě divadla, která zaměstnávala učitele angličtiny.

Příkladem je 30 let staré divadlo "Ypsilon", hraje kousek od Václavského náměstí, v sále pro 180 lidí. Jedna z jejich profilových inscenací je "Mozart v Praze", knock-about hudební komedie, která je na

zájezdy připravena v angličtině.

Hudba je důležitou součástí Ypsilonky. Každý herec hraje na nějaký hudební nástroj a je jedno jak, protože vděčné publikum si vypěstovalo společný jazyk se svými umělci.

Jak vysvětlit tu životaschopnost a co má vůbec české divadlo společného s australským? Za prvé - české divadlo má jasně definovanou společenskou funkci. Nepoučuje, nefiká co je dobré a co zlé, ale zrovna tak neexistuje jen pro zábavu. "Zábava," řekl anglický dramatik John Whiting "je rozmanitost, pestrost, ale umění je něco jiného". České divadlo je velmi zábavné, ale zároveň nabízí mnohem, mnohem více.

Jistěže je snadné říci, že kvalita českého divadla se vlastně vytvořila pod tlakem opresivního systému. Toto tvrzení je velmi populární mezi západními intelektuály, ale nepohlíďte s ním ve východní Evropě.

Pravda je mnohem složitější - ano české divadlo kritizuje, ale nepoučuje. Zrovna tak by se žádný soubor nebral vážně, kdyby nedokázal např. při hraní tragedie vyprovokovat vlnu smíchu. Tragedie a komedie patří k sobě. Toto pravidlo má platnost jak na divadle, tak v životě. Jestliže je divadlo obrazem života, pak je nutné si uvědomit, že je život složitý, plný protikladů, nepředvídatelný a v podstatě nevysvětlitelný. Diváci nechtějí pozlátka, ale pravdu a ta je rovněž složitá, plná protikladů.

Kromě humoru a ironie má české divadlo také jiné zajímavosti. Přestože každé má svůj osobitý styl, fungují stejně. Co se pokouším říci je, že české divadlo dokázalo vytvořit ze své opozitionistické role určitou estetiku divadla. Herci interpretují text tak, že raději zkusí jakoukoliv cestu, než aby mluvili jen slova. Výsledkem jsou představení, která jsou mnohovyznamová a velmi humorná. Zkrátka je to zcela záměrné používání či zneužívání divadelního jazyka a jeho hranic. Navíc jsou představení i fyzicky velmi náročná.

Příkladem může být třeba návrh scény na hru Arthura Schnitzlera "Dae Weite Land" z roku 1911 (volně přeloženo Krajina duše), která měla nedávno premiéru ve Vinohradském divadle. O tomto souboru se říká, že je klasický. Tato hra je z historického hlediska zajímavá, ale není moc vzrušující. Režiroval ji jeden ze známých režisérů Ladislav Smoček (člen Divadelního klubu). Výtvarník, Karel Glogr namaloval na zadní oponu horskou krajinu. Do středu však dal zahrádní branku, kterou postavy přicházely a odcházely. V tomto smyslu jakákoliv iluze obrazu je zrušena realitou. A abychom si uvědomovali, že nejsme v přírodě ale v divadle, občas někdo hodí na onu oponu tenisový míček. To vše přesně vystihuje Schnitzlerovu ideu - svět je jeviště a všichni jsou na něm.

Tyto výrazové prostředky vytváří
jasný divadelní styl a také společný dialog s
publikem, které rozumí a je vděčné. Vděčné
svým hercům, svým umělcům.

(pokračování příště)

překlad článku z časopisu
ABC Radio 24 Hours, may 1993
Dáša Bláhová

KAM ZA KULTUROU

SOKOL SYDNEY

Grattan Crescent, Frenchs Forest 2086

vás zve

19. června v sobotu

na

ZIMNÍ ZÁBAVU

s večerí a tancem

Začátek ve 20,00

Vstupné: \$ 6.-

penzisté a studenti \$ 3.-

Večere se podává již od 18,30 do
20,30

Kuchyně pod novým vedením -
vynikající jídla !!

Sladkosti a občerstvení v dolním
buffetu.

Bohatá tombola!

Rezervace vstupenek na telefonch:
529 8457 nebo 99 2260

COUNTRY CLUB

30 Devonshire Road, Kemps Creek
2171

vás zve

v sobotu 12. června

na

"Anenskou zábavu"

Hraje Eucalyptus

Začátek v 19,00

Vstupné: \$4.- \$6.-

v neděli 20. června

na

"Rodinné odpoledne"

v jeho průběhu je pro všechny

ženy připravena zajímavá
přednáška o kosmetice pod
názvem "Krása není náhoda".

Začátek ve 14, 00

Hraje Klubovní kapela

Vstup volný.

v neděli 4. července dopoledne
od 11, 00

na

Vepřové hody

hraje Klubovní kapela

v sobotu 10. července

na

"Taneční zábavu"

v jejím průběhu bychom rádi oslavili
všechny "kulaté" narozeniny, takže
pokud se v letošním roce stáváte
50sátníky, 60sátníky, 70sátníky
či dokonce 80sátníky
a máte-li o podobnou oslavu zájem
spojte se s Jaromírem Rutarem
tel: 610 3267

Vstupné \$ 6.- \$ 4.-

Hraje Eucalyptus

Dokumentační středisko hledá pamětníky

Při Konfederaci politických vězňů
vzniklo dokumentační středisko. Shro-
mazuje materiály, které by mohly vy-
plnit bílá místa v našich dějinách. Snaží
se přispět k objasnění padesátých let a
chtělo by, jako odkaz a varování, předat
dalším generacím poselství o víře a utr-
pení, o věčné touze lidstva po svobodě i
strastiplné cestě k jejímu opětovnému
dosažení.

Období let 1948-89 je temnou
stránkou naší nedávné historie, zvláště
padesátá léta. Nebylo téměř dne, aby
nebyl spáchán zločin. Zatýkalo se,
vystěhovávaly se rodiny, popravovalo,
vražďilo. O našich osudech rozhodovala
strana, která v chorobné touze ovládnout
svět neměla morálních zábran, rozvrátila
společnost a zanechala za sebou nedozir-
né morální i materiální škody.

Obracejme se na vás, pomozte.
Podělte se s námi o své vzpomínky, o svůj
osud. Napište nám o prožití příkoří a
nemlčte o síle, která vám dala přežít léta
komunistického útlaku i zachovat si čest
v nerovném boji. A nemlčte ani o zlo-
činech, o kterých se ještě dnes, po tolika
letech, s výrazem strachu a hrůzy stále
jen šeptají jejich pamětníci. Obracejme se,
poprvé a snad i naposledy, i na ty z vás,
kteří by chtěli ulehčit svému svědomí a
řici své k životu jedinců i celé společnosti.

Naše adresa:

Dokumentační středisko
Konfederace politických vězňů
nám. Kinských 5
PRAHA 5
Česká republika

Nad dopisy čtenářů

Milí krajané,

více než tři roky po převratu se situace v zemích Koruny české v mnohém liší od toho, co jsme očekávali či v co jsme doufali v listopadu 1989. Onen pověstný "samet" byl totiž nejen měkký, ale také značně narudlý.

Komunisti nezmizeli, naopak do značné míry ovládli i hospodářskou oblast a podle toho věci vypadají. Rehabilitace politických vězňů komunistického režimu se uměle protahují, s restitucemi (obzvláště v zemědělství) to nevypadá o moc líp, privatizace se mnohdy odehrává v osvědčeném režii rudých mafii, jejichž podvodům, zastrásování a úplatkům nestojí v cestě skoro nikdo a nic. Zákonodárství a justice jedou totiž většinou pořád ve starých kolejkách "úspěšně" řízeny komunisty nejružnějších odstínů.

Dodnes neexistuje zákon o třetím odboji, komunističtí zločinci nebyli dodnes souzeni ani jako jednotlivci ani jako celek. Samostatnou kapitolou je pak dosavadní přístup k celému našemu exilu, což jsem po návratu z Austrálie zažil na vlastní kůži.

Co se s tím dá dělat?

Na štěstí existuje svoboda slova a svoboda tisku. A tak jsme se s partou slušných, nelhostejných a nebojácných lidí rozhodli, že začneme vydávat noviny, kde budeme všechny tyto věci pojmenovávat pravými jmény. Takových novin tu mnoho nevychází a těch, které by se v zájmu spravedlnosti, demokracie a pravdy pouštěly do křížku s kýmkoli bude třeba, těch je ještě méně. Právě o takové noviny se chceme pokusit. Zatím jen ve východních Čechách, protože bydlíme právě zde a zdejší problémy jsou nám nejbližší. Ale časem bychom rádi shromáždili spřízněné duše i z jiných koutů České republiky a rozšířili působnost.

Naše noviny se jmenují Východočeský Partner, vycházejí zatím jako čtrnáctideník od prosince 1992 v Hradci Králové, Pardubicích, Chrudimi a okolí a vydává je vydavatelské družstvo, jehož členům není lhostejné, co se tedy děje, a všechny spojuje snaha, aby se věci veřejné daly konečně do spravedlivého

pořádku.

Někteří z Vás, milí krajané, si na moje jméno možná vzpomenou v souvislosti s někdejšími Hlasy, ale to není tak podstatné. Důležité je, že pokud by měl kdokoli z Vás zájem Východočeskému Partnerovi pomoci, je upřímně vítán. Ať už poskytne libovolnou finanční podporu nebo vstoupí do vydavatelského družstva. Všem, kteří projeví zájem samozřejmě dodáme veškeré potřebné informace.

Adresa redakce:

Východočeský Partner, třída Miru 109,
530 02 Pardubice, Česká republika
telefon (040) 515 763

fax: (040) 515 762

číslo konta u Komerční banky v Pardubicích 34278-228750-561

Děkujeme za přízeň a spřízněnost.

Za Východočeského Partnera
Tomáš Novotný

Následující dopis je určen všem, kteří se sešli s Rudou Krautschneiderem a jeho přáteli, posádkou lodi "Polárka".

Pozdrav kapitána "Polárky"
z Falkland Islands

Z Aucklandu jsme pluli na Zélandské ostrovy. Navštívili jsme jich pět. Náhdera, náš odjezd se odkládal ze dne na den. Žili jsme v maorské vesnici u Han Ga Paraora. Bylo těžké odtud odejít. Nádherní lidé. Konečně jsme vyrazili. Pluli jsme pásmem Jižního Pacifiku až na 47 stupeň jižní šířky a 137 stupeň západní délky.

V silné bouři nám zalamující vlna poškodila část kormidla. Bylo to vážné. Vzniklým otvorem teklo tolik vody, že jsme ji sotva stačili vybirat. Trhlina byla v místech "kamen". A tak jsme je museli demontovat a vyhodit spolu s uhlím a spoustou užitečného materiálu. Jen velmi těžko se nám podařilo otvor ucpat. Nejbližší pevnina 1800 mil, ostrov Rapanui na Velikonočních ostrovech. Ploužili jsem se tam měsíc. Loď musela z vody. Oprava zabrala tři týdny, ale podařilo se. Vypluli jsme naložení banány, melouny, ananasy, citróny atd. atd. Dva měsíce ztraceného času? Ne. Našli jsme tam hodně přátel a vzpomínáme na Rapa-

nui. Je tam hodně koní. Julek byl šťastný. Já a Vojta jsme natáčeli na video film o sochách a o kultuře "dloubouchých". Je tam tajemná a neopakovatelná atmosféra. Čas pokročil a naše plány plout až ke Grahamově zemi měly doznat značných změn.

Vypluli jsme začátkem února "alespoň" kolem Hornu. Šli jsme až na 58 stupeň jižní šířky a odtud je to už do Grahamovy země kousek. Kluci mě nemuseli dlouho přemlouvat. Vpluli jsme do pásma ledovců a v silných bouřích jsme se protlačili do úžiny Bransfielda. Přistáli jsme na ostravě Deception. Silné mrazy a vánice pokračovaly. Smůla s počasím. Po pěti dnech jsme pokračovali dále okolo Grahamovy země. Silné zalednění na jihu. Ani jsme se nepokusili přistát. Březen je už pozdní čas. Kontakt s polskou polární stanicí a už jsme pluli opět Drakeovou pasáží na sever do Stanley. Obepluli jsme Horn nejdlejší možnou cestou. Jsme hrozně vyčerpaní. Musíme si alespoň týden odpočinout.

A potom popluje na Uruguaye - Poste Restante, Montevideo. No a odtud domů. To znamená na Kanárské ostrovy...

Po pozdravech známým, pozdrav od nás rovněž austrálské hory a moře, které buší do bílých pláží. Pozdrav od nás každého Australana, který by o to mohl stát. Pozdrav i ty, kteří o to nestojí, ale tak aby to neslyšeli. Protože my na Austrálii vzpomínáme s mírem v duši...

Chci ještě projet celou Austrálii.

Tak třeba ahoj v Sydney
Ruda, Julek, Vojta

HLEDÁME

pana Josefa Poupě
posledně pracoval v roce 1945
v Golf hotelu v Mariánských Lázních.
dále

pana Jaroslava Vávru,
který pracoval v roce 1962
ve velkém hotelu v Melbourne
a je původem z Neratovic-Liběš

Všechny informace na adresu:
Vladimír Koudelka
28014 Nares Drive
CASTAIC
California 91384
USA

Bratry,
Oldřicha Fialu, 1922
a Drahomíra Fialu, 1924
hledá
MUDr. M. Beneš z Brna
(adresa v redakci)

ZIMMER FREI !

Jaromír Svoboda

Vzhledem k přísně sametové revoluci smím ho pojmenovat jen František B. Setkal jsem se s ním krátce, po 45 letech, při své nedávné návštěvě ve vlasti.

V květnu 1945 měl osmnáctiletý Franta na dozor německé ženy a jejích dětí, které byly dočasně soustředěny v jedné plzeňské škole blízko Škodovky, kde čekaly na odsun do Německa, zatím, co jejich otcové buď padli, nebo byli zajati na rozličných frontách prohrané války. Aby si trochu zpestřil mladý život, vydal tehdy Franta rozkaz k ranní půlhodince na školním dvoře a zvláště ty baculatější ženy pobízel k cvičení vydatnými kopanci do zadnice. Když se pak na psacím stole jeho nadřazeného, kapitána Revoluční gardy, soudruha H., objevila písemná stížnost, ten bohorovně zamudroval: "Však oni si to ty nacistický svině zaslouží!"

O několik desetiletí později zdědil Franta po rodičích malý rodinný domek

na západní výpadovce. Pěkně jej zvelebil malou přístavbou a novou omítkou. Inu, chaloupka jako ze škatulky!

Jakmile jsem vystoupil z autobusu, upoutala mě nápadná cedule v přední zahrádce a hned jsem usoudil, že domek je na prodej. Ale když jsem přišel blíže, četl jsem s úžasem: "ZIMMER FREI, DM 25.- mit Dusch und Frühlstüch." Křepký stařík na verandě se přívětivě usmíval na přicházejícího západního zájemce o ubytování.

Dalo to trochu vzpomínání, než jsme se dohodli, jak se známe. "Tak přece pojd' dál, na skleničku!" Ukázal mi svůj pohostinský podnik a když jsem odcházel, měl jsem chuť se zeptat: "A to se nestydiš teď od nich brát marky?" Ale zbaběle jsem se zmožil jen na úzkostlivou otázku: "Nemáš teď strach, že tě některá cestovatelka pozná?" Zachechtal se trochu křečovitě: "Ale kdepak! To víš, já jsem v důchodu a marky přijdou vhod." Pak ztišil hlas a zašeptal s jidášským úšklebkem: "Vždyť mi tenkrát při výslechu řekli, že si to ty nacistický svině stejně zasloužíly!"

Na zpáteční cestě autobusem jsem musel vystoupit dřív. Bylo mi špatně od žaludku. Národe český, Tvá ekonomická budoucnost se zdá být zajištěna. O Tvou mravní budoucnost mám vážné obavy.

Z tajů krás české řeči

Urychleně zajistit zlikvidování úzkoprofilovosti v bažantech! Tak mohl ještě včera zaznít fízny soudružský povel a následně automatické cvaknutí kufry by prozradilo pochyby cvakatele o navozené dvousmyslnosti dialektického příkazu. Že by, kruci, ne bažanti polní?

Provést, zajistit, dohonit, ba předhonorit, a to vše urychleně. Převeďte čeština bolševickou hantýrku do jednadvacátého století? Bohatě Čechy a bohatá Morava skončily za pouhé čtyři dekády jako kůlnička na dříví. Bohatá čeština se ubránila.

Písa jemných odstupňování a odstínů, naše řeč dobře ví, že děláme-li co rychle, není třeba to dělat urychleně. Naopak. Dělá-li kdo něco "urychleně", dělá to asi tak, aby jeho činnost budila

dojem jednání rychlého, i když nedělá vůbec nic.

Už dva tři roky po bolševickém převzetí moci bylo české hospodářství zhuntováno a už panovala maximální konfuse. "Urychleně" se potom prováděla výstavba zničeného hospodářství. Po jednačtyřicet let.

Byrokracie z dob kremelských hrátek měla také svoje šimlíky. V soudružském žargonu zastávalo příslovce "urychleně" čestné místo. Děni, a i děni "urychleně" se přeneslo z pracovišť do dialektické sféry stěngazet, a nepracovalo se ani rychle, natož urychleně. Podobný osud stihl jinak nevinné sloveso "zajistit". Zajišťovala se úroda, ale ničila ji mandelinka. Sklizeň, přiděl připínáček, rájna zemi, výkrm králíků a šťastná budoucnost pracujícího lidu, to vše bylo možno na stěngazetách zajistit tahem pera, vykřičníkem, hubou. To vše také v procentech.

Ve floru se ocitla i kombinace "urychleně zajistit". Přiděl vlaječek do oken, brunátnost kravských vemen, válka proti válce - to vše bylo zajišťováno urychleně. Kynuly také "osti" a "elnosti": Masovost, kulturnost, živelnost sovětské mládeže, neudržitelnost nemarxistických hospodářství. Provádění urychleně zajišťoval kdejaký krajský kejkliř.

Jak teď ale zajistit provedení blahobytnosti postdialektické společnosti? Ne snad urychleným zajištěním vyhrnutosti rukávů jednotek? Neprozradte mě žádnému z těch urychlenců, ale prostá hovorová čeština je lapidárnější. Ta řekne - v naprosté ignoranci prűpovědek o urychlenosti - "Hele, Venco, hoď sebou!" Tomu náš Vašek rozumí. Anebo alespoň porozumí. Hbitě provede a zajistí, když to bude "sypat".

B.Š.

Miloš Trnka a syn,
registrovaní instalatéři a plynáři
nabízejí
opravy stávajícího vodovodního,
nebo plynového vedení, instalaci vedení
nového, mechanické čištění odpadního
vedení a další služby

Informace :

tel. (03) 548 1210

Mobile phone: (018) 992 996

V zóně nebezpečí.

Jan Plavec

Po zavedení sousedské hlídky se tu sice počet krádeží nijak nesnížil a žádného lumpa jsme zatím nechytily, zato se teď ale přesně ví komu co chybí. Zločinost je tu tedy patřičně podchycena - není v tom už takový nepořádek jako dříve. A hlavně - lidé jsou si dobře vědomi nebezpečí, která dnes a denně na každého z nás i v této civilizované zemi číhají. Ty cedulky "Neighbourhood Watch" nám to neustále připomínají. Dáváme si bacha. V lidech se probudila dlouho dřímající opatrnost: Na kole se jezdí pouze s přilbou, na vodu se troufá jen se záchranými vestami, do lože pouze s preservativem a doktor na vás bez gumových rukavic nesáhne. Tatam je stará australská filosofie "she'll be right, mate". Nic se dnes nebere na lehkou váhu. Vše je uzákoněno, předem pod kontrolou a nejlépe dvojitě zabezpečeno. Dnes nestačí být pojištěn jen všeobecnou Medicare a ležet pak na pokoji s plebejci - rozumný člověk má navíc privátní Medibank, nestačí obyčejná starobní penze - kdo chce být obyčejným penzistou a sedět s fajfkou na lavičce před chaloupkou! Máme "superannuation"! Nestačí mít k daním jako dříve jen záporný postoj - máme tu oficiální "unegative gearing".... na všechno jsme připraveni, nic není ponecháno náhodě, nic už není jak bývalo. Ani Angličanův dům už není jeho hrad.... pokud není prověřen a za takový specificky uznán. Ano, zjistilo se, že není dům jako dům a jenom ty vybrané budou označeny coby "Safety House". Má to sloužit hlavně pro děti, které jsou dnes stále upomínány na t.zv. "Stranger-danger", což není ani zapotřebí se všemi těmi únosy a vraždami (ač převážná většina z nich se zdá být páchána poma-

tenými rodiči). Těch pár posledních, televizi dobře dramatizovaných případů přimělo naše radní k najetí na toto bezpečnostní schéma.

V naší vesničce, kde každý dokonale zná každého (vždyť i ve Dvoře s patnácti tisíci obyvateli jsme všichni znali naše dva místní homosexuály - jeden byl držen ve velké úctě jelikož se pracoval až do Prahy coby manekýn a druhý, pan Srp neškodně strašil děti v parku u záchodků. Tehdáž ovšem toto hnutí ještě nemělo masový charakter a také neexistovaly náboženské kultury "high velocity rifles" a televize s programem "Current Affairs". Na vrátkách chalup se objevily žluté trojúhelníčky. A u naší brány, kde shodou okolností končí katastr obce, byl na sloupku s cedulí FRANKLIN přišroubován velký, žlutý trojúhelník hlásající: "Safety House Zone". Jsme tedy v bezpečí. Děti si toho samozřejmě nejsou vědomy a jako dříve si bezstarostně kličkují na kolech mezi nákladáky úpějícími pod váhou jablek, nebo obřích kmenů eukalyptů. Ty pěší, na chodníku zase vesele honí odvázaní vlčáci a bullteriéri. Kdyby se ale něco šustlo, vědí, že se mohou ukrýt v označeném domě, což je vlastně každý.... tedy téměř každý.

Ke svému nemilému překvapení jsem totiž zjistil, že můj dům, malá, hezká "Bohemia" nebyl označen. "Co je to? Jak je to?" ptám se. Takové romantické místo těžko jinde hledat. Vždyť je to hotový ráj pro děti! A vůbec, to neoznačení má v sobě nehezke podtóny - co to má znamenat, nebýt "Safety House"? Jsem snad špatný rodič, nějaký grobián nebo mám tu dokonce pověst pervérta? Tohle si vyprošuji! To je zlé, znám to z domova: "Kdo nejde s námi - jde proti nám." Každý byl nějak označen! Hákenkrajce na rukávech, šátky na krku, odznaky v klopě, trikolóry na srdci... táta nosil žlutou hvězdu - já chci alespoň trojúhelníček, když né žlutý, tak růžový, mě je to fuk, něco ale chci mít. Co si o mě jinak lidé budou myslet! Že jsem "unsafe"? Vždyť ze mě budou mít strach! Eastern Europe..... Bohemia? Bosnia?? Ta nejistota... co je to zač, když není bezpečný. Vždyť denně vidí ve zprávách co tam dokážeme! Já se jim nedivím, v takové malé komunitě a bez označení! Oni mě vyštvou, už kvůli dětem - to si nerisknou mít takové nebezpečí ve vesnici. A proč

vůbec já? Tady jsou horší lidé. Ožiraj se, mlátí manželky, pěstují včely bez povolení, střílí chráněnou zvěř, páli na černou kořalku, jezdí bez řidičáku, nemají vymetené komíny, loví v řece síti, drží psy bez registrace.... každý je zná! A ty ten trojúhelníček dostali!! Já tady mám dům jako klikku, přímo u hlavní silnice, podkrovní okénka otevřená na strmou střechu, pod ní krásná řeka s molem vybíhající nad hlubinu, lodky a klády na vodě na blbnutí, zahrada jako džungle, ohromné stromy na šplhání, desetimetrová houpačka, dvě trampoliny, romantická zákoutí mezi haraburdím, kůlny plné pokladů.... vždyť o něčem takovém každé dítě jen sní! A já to tady společnosti nabízím!

Bezpečnostní referent mě chlácholil. Podívej se Džén, jistě, romantika je to úžasná a stále dnes ještě existuje pár těch starých pionýrských typů, pro které nějaká ta zlomenina, uštknutí hadem, useknutý prst, utopení nebo přejetí vozem není nic mimořádného. Přiznejme si ale, že většina moderních rodičů, kdyby věděli, že by se jejich dítě k tobě "případně" mohlo uchýlit do ochrany i před dejně tomu masovým vrahem, by citila určité obavy. Není to nic osobního proti tobě, rozumíš, je to jen posun v hodnotách dnešní společnosti. Lidé si teď strašně vážej života a chtějí ho mít posychrovanéj. Bohužel, trojúhelníček nedostaneš."

SATURNIN

Zdeněk Jírotka

(pokračování)

snaha, aby náš dědeček nevěnoval svou přízeň a náklonnost někomu, kdo toho není hoden. Lidé jsou zlí a dědeček je tak nezkušený! Lehce by se dal oklamat a mohl by odkázat majetek někomu, kdo by jej přivedl, jak říká teta Kateřina, v nívěč. Ostatní příbuzní jízlivě podotýkají, že z tety Kateřiny mluví zkušenost, protože ona už jeden majetek v nívěč přivedla. Mám podezření, že se dědeček bavil tím nechutným rodinným bojem všech proti všem. Myslím, že mu dokonce není vhod, že já se toho závodu o jeho přízeň neúčastním, ale nemohu si pomoci. Ne že bych o to dědictví nestál. Lidé, kterým je lhostejno, budou-li mít milión nebo ne, se vyskytují jen v románech, zrovna jako ty neuvěřitelné lidské mátohy, které žijí šťastně a spokojeně, pokud nemají na oběd, ale které, nabyvše nečekaného bohatství, propadnou z jakýchsi nesmyslných důvodů čirému neštěstí a oddechnou si teprve když zase o ten majetek přijdou. To jsou hrdinové z papíru a sypou se z nich drtiny. Já tedy opravdu nemohu říci, že bych o to dědictví nestál, ale nedokážu, abych se o ně ucházel takovým způsobem, jak se to děje v naší rodině. Co jsem živ, nikdy jsem se nepokusil oklamat lidi v čekárně tvrzením, že potřebuji od doktora jen něco podepsat, nikdy jsem se nesnažil koupit si jízdenku tak, že bych šel k pokladně z druhé strany, u poštovní přepážky jsem se nikdy nesnažil vecpat se před lidi, kteří tam byli dříve než já. Nechlubím se tím, chci pouze ukázat na povahový rys, který mi znemožňuje používat ostrých loktů ve snaze o získání dědečkova majetku. Zajímavé na tom je, že mne příbuzní přesto považují za nebezpečného favorita. Bůhví jak na to přišli.

Je pochopitelné, že za takových poměrů jsem byl velmi překvapen, když jsem jednoho večera jako obvykle vstoupil na palubu naší obytné lodi a v ústřety mi přitáhla teta Kateřina. Tvářila se, jako by očekávala, že její přítomnost vyvolá u mne výbuch nadšení. Dovádívě žvatlala a jako obvykle chrlila ze sebe jedno přísloví za druhým. Mezi jiným říkala, že host do domu, bůh do domu. Když jsem konečně překonal své ohromení a chtěl jsem použít malé pomlky, kterou teta udělala, abych se ujal slova, uviděl jsem Milouše, jak vystupuje z mé kabiny na přídi, oblečen v pyžama a s cigaretou v ústech. Nevím, jak jsem v té chvíli vypadal, ale je jisto, že jsem úplně zapoměl, co jsem chtěl říci, a že teta Kateřina mi s jakýmsi chvatem povídala něco o tom, že Milouš je nemocen. Lékař prý mu nařídil pobyt na čerstvém vzduchu.

Protože její finanční prostředky nedovolují, aby ho poslala do lázní, byla starostmi celá bez sebe. Dovedu si jistě představit, jak jí bylo. Celou noc proplakala. Ano, nestydí se to říci, celou noc proplakala. Ať přemýšlela sebevíc, nenalezala východiska, ačkoliv bylo tak jednoduché a nasnadě. To až Milouš dostal ten nápad, že by mohl trávit takovou zotavenou na mé lodi. Více děr, více sýslů, více hlav, více smyslů a víc očí víc vidí. Myslím, že teta měla úmyslu říci ještě jedno přísloví, ale já jsem řekl, že mnoho psů je zajícova smrt, a ona se na mne nechápavě podívala. Zatím se k nám dolouval Milouš a řekl mi: "Dobrý den, starý brachu! Nemám rád, když mi někdo říká starý brachu, a chtěl jsem to právě Miloušovi jasně říci, když vtom se ozval Saturnin. "Chlapečku," povídá Miloušovi, "tady se nesmí kouřit." Nebyla to pravda, kouřili jsme na palubě každý večer, ale vycítil jsem, že Saturninův útok byl odpovědí na toho "starého bracha", a pozoroval jsem s potěšením, jak Milouš zrudl. Potom řekl něco, z čeho vyzařovala jeho hloupost v plné kráse. "Já jsem se vás na nic neptal, sluho," povídal Saturninovi. "Oh promiňte, mladý pane, opravdu jsem vás nechtěl urazit," omlouval se Saturnin pokorně a vyškubnul Miloušovi hořící cigaretu ze rtů, hodil ji do Vltavy. Rozdíl mezi Saturninovým slovy a jeho neuctivým činem zmátl jak tetu Kateřinu, tak Milouše natolik, že Saturnin měl čas majestátně odejít, aniž kdo co řekl. Teprve potom vykřikl Milouš vysokým hlasem, že je to drzost, a odběhl. Patrně pro novou cigaretu. Teta prohlásila, že můj sluha má velmi podivné způsoby a že se diví, že takového člověka vedle sebe snesu. Jistě jste zpozorovali, že můj postoj vůči Saturninovi je značně kritický, ale v tuto chvíli jsem v něm viděl pouze člověka, který přispěchal, aby se mi v těžké chvíli postavil po bok. Teta se, s dovolením, posadila na palubovou stoličku a chtěla právě pokračovat ve výkladu o Miloušově chatrném zdraví, když se Saturnin, předstíraje nějakou práci, opět přiblížil. Teta mě žádala, abych ho poslal pryč. Odpověděl jsem chladně, že, jak vidí, loď je malá a že mu nemohu poručit, aby skočil do vody. Nato řekla, že má dojem, že není zrovna vítána a že to do jisté míry tuší. Ze kdyby nebylo v sázce zdraví jejího dítěte, nikdy by na tuto loď nevskočila. Ze nepříšla prosit, protože podle jejího názoru je rodina povinná, aby pro toho chlapce něco udělala. Dokud byl živ její muž, strýc František, prospívala celé rodině tím, že jí zásobovala pastou na parkety. Jestliže ji dnes rodina osočuje, tu může ona prohlásit, že měla vždy nejlepší úmysly a že není vinou ani její, ani té pasty, že si strýc Michal na vyleštěných parketách zlomil nohu a že z toho byly pak takové nepříjemnosti. Rád bych věděl, jestli teta Kateřina úmyslně lže, nebo opravdu neví, jak to tenkrát bylo. Strýc Michal si nezlomil nohu na parketách, nýbrž na kole při srážce s nějakým cyklistou, a s tou parketovou pastou byly nepříjemnosti protože parkety ji natřené úplně zčernaly a nadělala se do nich spousta dírek. Pamatuji se docela dobře, že tenkrát strýčka Františka jako výrobce té pasty asi 140 lidí žalovalo. Čím déle teta mluvila, tím mi bylo jasnější, že se rozhodla s Miloušem zůstat na lodi, jak dlouho uzná za vhodné, a že konec konců do toho nemám co mluvit. Nakonec prohlásila, že i takový korzár, jako jsem já, potřebuje pečlivé ženské ruky. Teď prý si teprve uvědomím hlubokou pravdu přísloví, že všude dobře, doma nejlépe. Odsuzovala ten ztřeštěný nápad bydlet na lodi, ale nyní vidí, že je to velmi romantické, a uvědomuje si, že po něčem takovém už dlouho toužila. Mimo jiné se rozdychtila, že nám bude spravovat stěžňovou plachtu.

Podotkl jsem již na jiném místě, že se Saturnin obvykle choval naprosto korektně. Myslím tím například, že nezasahoval do rozhovoru, nebyl-li tázan a podobně. Zdálo se však, že si umínil nešetřit těchto zásad vůči tetě Kateřině a jejímu synovi, a já se kajícím přiznávám, že jsem odepřel ho napomenouti. Když zaslechl tetino prohlášení, že nám bude přišlívát záplaty na stěžňovou plachtu, podotkl, že žádnou nemáme. Teta odsekla, že se tedy plachta koupí. Saturnin se otázal, co s ní budeme dělat. Zmínil se o tom, že naše loď nemá stěžeň, že pro eventuální přemisťování má pohon šroubem a že kupovat plachtu by bylo čirým nesmyslem. Podotkl, že i kdybych se já, jeho pán, z nějakého důvodu rozhodl plachtu zakoupit, byla by nová a nebylo by ji nutno opravovat záplatami. Musím říci, že jsou okamžiky, kdy mi Saturninova logika imponuje.

(pokračování příště)

AUTOŠKOLA "DOMINO"

profesionální instruktor, - hodina jízdy : \$ 25.-
klidná a trpělivá výuka v češtině nebo slovenštině,
možnost jízdy během dne, večer nebo v sobotu či v neděli.
Blíže informace podá MILAN, tel : (02) 97 706 76

CUISINE ART CATERING*Pty Ltd*

dodá

veškeré lahůdky, zeleninové i ovocné saláty,
obložené misky a další speciality
Přesné informace :
telefon: 525 3971
2 Kumulla Road, MIRANDA NSW 2228

Dr. JAN ROSA

odborný zubní lékař

Suite 8 - 560 Pennant Hills Road
WEST PENNANT HILLS

ordinuje : úterý - čtvrtek - sobota
tel. objednávky od pondělí do soboty
na čísle : 481 8878

LISACEK & CO

BARRISTERS & SOLICITORS

LEGAL ADVICE

1 st Floor, 69 a Grote Street
ADELAIDE S.A. 5000
Telephone : (08) 231 5909

ALL INTERNATIONAL OFFICE MACHINES

Prodej a opravy nových i starších
"typewriters, photocopiers & faxes"
Dílňa a obchod- 102 Percival Road
STANMORE, NSW 2048
Tel 5693 691 nebo 214 7402
Vladimír Bohdan Václav Novák
457 9443 306 781

L. & G. PERGL*Česká Optická Firma*

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
tel: (03) 663 6242

DO YOU HAVE BROKEN GLASS ?

call
VITA KOZAK

Repair Crystal
Glass
Exp. from Bohemia
since 1966

Tel: 02-529 4967 - 14 Horbury St. SANS SOUCI 2219

LEO Computer Pty Limited

Nabízíme prvotřídní počítače pro všechny účely
Od 'NOTEBOOK (colour)'
po 'TOWER 486/66 workstations'

Unit 3, 377 Newbridge Road
Moorebank, NSW 2170

Tel: 02 822 4833

Fax: 02 822 4836

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

(Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro
MANUFACTURING, ENGINEERING
DESIGN, CAD/CAM
DESKTOP PUBLISHING
JOB COSTING, ACCOUNTING

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: 02 636 1873
Fax: 02 631 2024
Mobile: 018 288 477

SONY'S

Bon Voyage

Zpáteční letenky: Sydney - Praha - od \$ 1,750.-
Evropa - Sydney - od \$ 1,690.-
10 zastávek kolem světa - od \$ 2,380.-
Pětidenní zájezd na Gold Coast - od \$ 279.-
(letenky & ubytování)

Mnoho dalších zajímavých nabídek !!!
volejte Barboru - 387 1333

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY měsíčník

Vydává: **HABER-PILOT Pty. Limited**
7 Boonah Street,
WENTWORTHVILLE NSW 2145
Tel: (02) 636 1873 Fax: (02) 631 2024

Vedoucí redaktorka: **Jana Haberová** a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.

58 letá žena, 160cm s bytem v Praze
by si ráda dopisovala s mužem do 65ti let.
I pro vzájemné návštěvy
Zn. "Jen upřímně"
B. Chaloupková
Malešice, Útulná 50018
108 00 PRAHA 10
Česká republika

INZERCE:

**Kvalifikovaná masérka
nabízí odbornou masáž.**

kteřá může pomoci
při problémech s páteří (krční, hrudní a bederní),
při namožených svalch, potížích s lymfatickým
systémem,
častými záněty dutin a pod.
Volejte Helen (02) 622 1712

**Praktická lékařka
dr. Stephanie Rodley**

(mimo jiné i speciální přírodní léčba)
ordinuje:

265 Victoria Road
Gladesville, NSW 2111
Objednávky denně od 8,30 do 18,00
na čísle (02) 817 1693
Hovoříme česky

Eastern European Fonts
11 jazyků, včetně češtiny
a slovenštiny
volejte: (03) 379 0076
(02) 636 1873

Stěhování nábytku,
Sydney - mezistátně - zámoří
odborně zabalíme,
popřipadě uskladníme
rozpočet i dobrá rada je zdarma
pečlivě, spolehlivě, poctivě
Hovoříme česky a slovensky

"Cítíte se sami,
nedaří se vám potkat toho
správného partnera ?
Nemusíte proto jet do Čech nebo na
Slovensko.
PACIFIC RENDEVOUS.
International Intraduction Agency
vám pomůže.
Bez jakéhokoliv poplatku můžete
získat adresu společníka, který bude
vyhovovat vašim představám.
Požadavky a vaše základní osobní
údaje zasílejte na adresu:
P.O.BOX 7817
Bundall - Gold Coast

DIVER'S MECCA

Všechno pro potápěče
O DOVOLENÉ V QUEENSLANDU
se naučte potápět na HERVEY BAY.
Ideální podmínky:

- teplá voda
- potopené lodě
- korály
- spousta ryb

Instruktor: **Vladimír Novák**
tel: 071-25 1626 fax: 071-25 1833
472 ESPLANADE,
HERVEY BAY - QLD, 4655

Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____

Stát _____

P. Code _____

Tel. _____

Vystřihněte a odešlete s poplatkem na
HABER PILOT PRODUCTION
7 BOONAH STREET
WENTWORTHVILLE 2145

Předplatné - zaškrtněte
První polovina 1993.....
Celý rok 1993.....

\$15.60

\$31.20

**CESTUJTE S NÁMI
DO CELÉHO SVĚTA**

1st Floor, 188 Commercial Road, Prahran 3181

Ph. (03) 510 2474, (03) 510 2482

A.H. (03) 878 8984 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

Vaše cesty do celého světa.

Návštěvy z České i Slovenské republiky.

Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.

EURORAIL- vlakem po Evropě.

Cesty lodí, autobusové zájezdy.

Cestování po Australii a další.

PODPORUJTE

ODEBÍREJTE

ČTĚTE

**AUSTRALSKÉ
LISTY**

JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁS

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

FLY OK FLY ČSA

POHODLNÁ CESTA DO PRAHY A EVROPY S VÝBORNÝM
SPOJENÍM ZE SINGAPURU, JAKARTY A BANKOKU -
ZASTÁVKA V HONG KONGU MOŽNÁ.

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

Suite 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX 1110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000
TELEPHONE: 247 6196 FACSIMILE: 232 1713

CONTACT
P.R.I.N.T.I.N.G.

A.C.N. 002 887 238

NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

Máte li zájem o české 'fonty' fungující pod
Windows 3.1 nebo na Macintosh zavolejte
APPLIED COMPUTER SYSTEMS
TEL (02) 636 1873 (A.L. strana 16)

Superior Performance At An Affordable Price